

kemira

Tilinpäätös- tiedote 2017

HYVÄ LIIKEVAIHDON KASVU VUONNA 2017

Viimeinen neljännes

- Liikevaihto nousi 7 % ja oli 636,5 miljoonaa euroa (596,5) myyntimäärien kasvun jatkuessa, erityisesti Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnassa, ja myyntihintojen alkaessa kumota nousevien raaka-ainekustannusten vaikutusta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 11 %.
- Operatiivinen käyttökate nousi 15 % ja oli 80,7 miljoonaa euroa (70,0) pääasiassa, koska korkeammat myyntimäärät ja hinnat enemmän kuin kompensoivat muuttuvien kustannusten nousua. Operatiivinen käyttökateprosentti parani 12,7 %:iin (11,7 %).
- Käyttökate kasvoi 20 % ja oli 78,4 miljoonaa euroa (65,5).
- Osakekohtainen tulos nousi 0,16 euroon (0,11) paremman kannattavuuden ansiosta.

Vuosi 2017

- Liikevaihto nousi 5 % ja oli 2 486,0 miljoonaa euroa (2 363,3) myyntimäärien kasvaessa pääasiassa Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnan elpymisen ansiosta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 6 %.
- Operatiivinen käyttökate nousi 3 % ja oli 311,3 miljoonaa euroa (302,5), kun korkeammat myyntimäärät enemmän kuin kompensoivat muuttuvien kustannusten nousun vaikutuksen. Operatiivinen käyttökateprosentti oli 12,5 % (12,8 %).
- Käyttökate laski 1 % ja oli 282,4 miljoonaa euroa (284,2), mikä johtui pääasiassa 12,7 miljoonan euron korvauksesta liittyen vahingonkorvausvaateen sopimiseen. Vaade liittyi vanhaan epäiltyyn kilpailulainsäädännön rikkomukseen vetyperoksidiliiketoiminnassa vuosina 1994-2000.
- Osakekohtainen tulos laski 0,52 euroon (0,60) pääasiassa epäiltyyn rikkomukseen liittyvän korvauksen ja korkeampien rahoituskulujen vuoksi. Edellisvuonna rahoituskulut sisälsivät sähköntuotanto-omistuksen myynnistä saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton.

Osinkoehdotus vuodelle 2017

Hallitus ehdottaa vuoden 2018 yhtiökokoukselle 0,53 euron osinkoa (0,53) osakkeelta eli yhteensä 81 miljoonaa euroa (81).

Vuoden 2018 näkymät

Kemira odottaa operatiivisen käyttökateen kasvavan edellisvuoden tasosta (2017: 311,3 miljoonaa euroa).

Kemiran toimitusjohtaja Jari Rosendal:

"Vuoden viimeisellä neljänneksellä orgaaninen kasvumme oli 11 %. Tämä on hyvä saavutus, sillä kaikissa liiketoiminnoissa kasvu parani entisestään. Kannattavuuden paraneminen Pulp & Paper -segmentissä oli seurausta korkeammista myyntimääristä ja lukuisista positiivisista eristä. Sen sijaan Industry & Water -segmentin tulokseen vaikuttivat kausivaihtelut ja monet negatiiviset tekijät. Konsernin osalta neljännes oli kaiken kaikkiaan hyvä, ja operatiivinen käyttökateprosentti parani.

Vuonna 2017 merkille pantavaa oli liikevaihdon kasvu pääasiassa öljy- ja kaasumarkkinoiden ansiosta, uudet kapasiteetti-investoinnit ja toiminnan tehostaminen. Vuoden aikana organisaatiota muutettiin siirtymällä kolmesta liiketoimintasegmentistä kahteen segmenttiin: Pulp & Paper ja Industry & Water. Markkinoilla oli heiluntaa vaihtelevien valuuttakurssien vaikuttaessa negatiivisesti liikevaihtoon ja korkeampien raaka-ainehintojen aiheuttaessa kannattavuuspaineita. Huolimatta haastavista olosuhteista – hurrikaaneista,

lumimyrskyistä ja tiettyjen raaka-aineiden puutteista – onnistuimme kasvattamaan liikevaihtoa ja parantamaan operatiivista käyttökateamme toisen vuosipuoliskon ollessa selvästi ensimmäistä parempi.

Pulp & Paper -segmentissä orgaaninen kasvu oli 2 % vuonna 2017 myyntimäärien noustessa. Myyntihintojen lasku pysähtyi vuoden toisella vuosipuoliskolla. Segmentin operatiivinen käyttökateprosentti pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 13,4 %. Vuonna 2017 käynnistimme uuden valkaisukemikaalilinjan Suomessa alkuperäistä aikataulua edellä, ja tuotannon käynnistäminen sujui hyvin. Allekirjoitimme Kiinassa uuden yhteisyrityssopimuksen, jonka avulla varmistamme AKD-vahan tärkeän raaka-aineen saatavuuden ja vahvistamme asemaamme sellu- ja paperikemikaalimarkkinoilla.

Industry & Water -segmentin orgaaninen kasvu vuonna 2017 oli 12 % Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasumarkkinoiden elpyessä. Myös vedenkäsittelyliiketoiminnan kasvu jatkui hyvällä tasolla. Operatiivinen käyttökate parani, mutta operatiivinen käyttökateprosentti laski 11,3 %:iin korkeampien raaka-ainehintojen ja uusien kasvualueiden – kuten kemiallisesti tehostetun öljyn talteenoton ja öljyhiekkojen – käyttökateprosenttia laimentavan vaikutuksen vuoksi. Odotamme kasvuliiketoimintojen vaikuttavan positiivisesti kannattavuuteen niiden laajentuessa ja optimoituessa. Lokakuussa ilmoitimme investoivamme 30 miljoonaa euroa kemiallisesti tehostetun öljyn talteenoton polymeeritekologiaan. Investointi vastaa asiakaskysynnän ennakoitua kasvuun.

Kemira on megatrendien näkökulmasta hyvissä asemissa edistämään strategiaansa. Luomme asiakkaillemme lisäarvoa osaamisellamme ja kemikaaleilla, jotka parantavat asiakkaiden tuotteiden laatua, prosesseja ja resurssitehokkuutta. Verkkokaupan kasvu ja kierrätys edellyttävät kemiallisia, jonka avulla voidaan valmistaa vahvoja mutta kevyitä pakkausmateriaaleja. Muovien korvaaminen esimerkiksi sellupohjaisilla biologisesti hajoavilla tuotteilla tarjoaa meille monia mahdollisuuksia, sillä meillä on pitkäaikaista osaamista selluteollisuudesta. Kaupungistuminen sekä keskiluokan kasvu ja elintason paraneminen lisäävät veden, energian sekä kartongin, pehmopaperin ja paperin kysyntää. Sääntely asettaa asiakkaillemme vedenkäsittelyvaatimuksia, ja haluamme yhdessä asiakkaiden kanssa luoda tehokkaampia ja vastuullisempia vedenkäsittelyratkaisuja. Jäljellä olevia öljy- ja kaasuvaroja on käytettävä paremmin, mikä avaa uusia mahdollisuuksia, sillä Kemiran polymeerit auttavat pidentämään öljykenttien käyttöikää.

Strategiamme toteuttaminen jatkuu tavoitteenamme markkinoita nopeampi liikevaihdon kasvu ja operatiivinen käyttökatemarginaali 14-16 %.”

AVAINLUVUT

Milj. euroa	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto	636,5	596,5	2 486,0	2 363,3
Operatiivinen käyttökate	80,7	70,0	311,3	302,5
Operatiivinen käyttökate, %	12,7	11,7	12,5	12,8
Käyttökate	78,4	65,5	282,4	284,2
Käyttökate, %	12,3	11,0	11,4	12,0
Operatiivinen liikevoitto	44,0	36,1	170,3	170,1
Operatiivinen liikevoitto, %	6,9	6,1	6,9	7,2
Liikevoitto	41,8	29,2	141,4	147,0
Liikevoitto, %	6,6	4,9	5,7	6,2
Rahoituskulut, netto	-7,1	-5,9	-28,9	-19,1
Voitto ennen veroja	34,6	23,3	112,6	128,0
Tilikauden voitto	25,8	18,2	85,2	97,9
Osakekohtainen tulos, euroa	0,16	0,11	0,52	0,60
Sidottu pääoma*	1 763,2	1 718,2	1 763,2	1 718,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*, %	9,7	9,9	9,7	9,9
Sidotun pääoman tuotto*, %	8,0	8,6	8,0	8,6
Liiketoiminnan rahavirta	71,4	102,4	205,1	270,6
Investoinnit ilman yritysostoja	64,2	89,4	190,1	212,6
Investoinnit	64,2	89,3	190,1	210,6
Rahavirta investointien jälkeen	3,7	13,4	13,0	97,8
Omavaraisuus, % kauden lopussa	44	45	44	45
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	7,61	7,68	7,61	7,68
Velkaantuneisuus, % kauden lopussa	59	54	59	54
Henkilöstö kauden lopussa	4 732	4 818	4 732	4 818

*12 kuukauden liukuva keskiarvo (Sidotun pääoman tuotto, % perustuu liikevoittoon)

Kemira esittää IFRS-raportoinnissa tietyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltyjä tunnuslukuja. Kemira uskoo, että vaihtoehtoiset tunnusluvut, kuten orgaaninen kasvu*, käyttökate, operatiivinen käyttökate, rahavirta investointien jälkeen ja velkaantumisaste, antavat hyödyllistä ja vertailukelpoista tietoa pääomamarkkinoille ja Kemiran johdolle yhtiön liiketoiminnan kehityksestä ja taloudellisesta tilanteesta. Tietyt vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat myös palkitsemisen kriteerejä.

Kemiran esittämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista, ja niitä tulee lukea yhdessä lähinnä vastaavien IFRS-tunnuslukujen kanssa. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa tässä raportissa ja osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat > Taloustieto.

Kaikki osavuosisikatsauksen luvut on pyöristetty erikseen, minkä seurauksena yksittäisten lukujen summat saattavat hieman poiketa esitetystä summasta.

*Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien

TALOUDELLINEN TULOS, LOKA-JOULUKUU 2017

Liikevaihto nousi 7 % myyntimäärien kasvun jatkuessa, erityisesti Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnassa, ja myyntihintojen alkaessa kumota nousevien raaka-ainekustannusten vaikutusta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 11 %.

Liikevaihto	10-12/2017 milj. euroa	10-12/2016 milj. euroa	Muutos-%	Orgaaninen kasvu*, %	Valuutta- kurssien vaikutus, %	Yritysostojen ja -myyntien vaikutus, %
Pulp & Paper	372,8	368,6	+1	+5	-4	0
Industry & Water	263,8	227,9	+16	+20	-4	0
Yhteensä	636,5	596,5	+7	+11	-4	0

* Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien

Operatiivinen käyttökate nousi 15 % pääasiassa korkeampien myyntimäärien ja -hintojen ansiosta, vaikka muuttuvat kustannukset kasvoivat. Tammikuussa Venatorin (entinen Huntsman) tehtaalla sattuneen force majeure -tulipalon negatiivinen vaikutus oli alle 2 miljoonaa euroa, jonka vakuutuskorvaus kattoi kokonaan.

Varianssianalyysi, milj. euroa	10-12
Operatiivinen käyttökate, 2016	70,0
Myyntimäärät	+16,9
Myyntihinnat	+11,4
Muuttuvat kustannukset	-13,0
Kiinteät kustannukset	-1,8
Valuuttakurssimuutokset	-4,0
Muut	+1,1
Operatiivinen käyttökate, 2017	80,7

Operatiivinen käyttökate	10-12/2017 milj. euroa	10-12/2016 milj. euroa	Muutos-%	10-12/2017, kate-%	10-12/2016, kate-%
Pulp & Paper	55,4	46,3	+20	14,9	12,6
Industry & Water	25,3	23,7	+7	9,6	10,4
Yhteensä	80,7	70,0	+15	12,7	11,7

Käyttökate kasvoi 20 % ja ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä. **Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät** johtuivat pääasiassa organisaation uudelleenjärjestelykuluista. Edellisvuonna vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa tuotannon uudelleenjärjestelyihin sekä yritysosaston integraatioon.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	10-12/2017	10-12/2016
Käyttökatteessa	-2,2	-4,5
Pulp & Paper	-0,3	-1,9
Industry & Water	-1,9	-2,6
Poistoissa ja arvonalentumisissa	0,0	-2,4
Pulp & Paper	0,0	-2,3
Industry & Water	0,0	-0,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa yhteensä	-2,2	-6,9

Poistot ja arvonalentumiset olivat 36,6 miljoonaa euroa (36,3). Luvussa on mukana 4,1 miljoonan euron (5,5) hankintamenoallokaatioon liittyvät poistot.

Operatiivinen liikevoitto kasvoi 22 % pääasiassa korkeampien myyntimäärien ansiosta. **Liikevoitto** kasvoi 43 % ja ero operatiiviseen liikevoittoon selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Rahoituskulut, netto olivat -7,1 miljoonaa euroa (-5,9). **Tuloverot** nousivat -8,8 miljoonaan euroon (-5,1). **Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos** nousi 46 % pääasiassa korkeamman kannattavuuden ansiosta.

TALOUDELLINEN TULOS 2017

Liikevaihto nousi 5 % korkeampien myyntimäärien ansiosta pääasiassa Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnassa. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 6 %.

Liikevaihto	1-12/2017 milj. euroa	1-12/2016 milj. euroa	Muutos-%	Orgaaninen kasvu*, %	Valuutta- kurssien vaikutus, %	Yritysostojen ja -myyntien vaikutus, %
Pulp & Paper	1 476,9	1 457,3	+1	+2	0	0
Industry & Water	1 009,1	906,0	+11	+12	-1	0
Yhteensä	2 486,0	2 363,3	+5	+6	-1	0

* Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien

Operatiivinen käyttökate nousi 3 % pääasiassa sen vuoksi, että korkeammat myyntimäärät enemmän kuin kompensoivat muuttuvien kustannusten nousun vaikutuksen. Myyntihinnat alkoivat vuoden aikana elpyä. Tammikuussa Venatorin tehtaalla sattuneen force majeure -tulipalon negatiivinen vaikutus oli noin 6 miljoonaa euroa, ja vakuutuskorvaus kattoi lähes koko myyntikatemennyksen.

Varianssianalyysi, milj. euroa	1-12
Operatiivinen käyttökate, 2016	302,5
Myyntimäärät	+54,2
Myyntihinnat	-5,3
Muuttuvat kustannukset	-42,3
Kiinteät kustannukset	-5,7
Valuuttakurssimuutokset	+1,6
Muut	+6,2
Operatiivinen käyttökate, 2017	311,3

	1-12/2017 milj. euroa	1-12/2016 milj. euroa	Muutos-%	1-12/2017, kate-%	1-12/2016, kate-%
Operatiivinen käyttökate					
Pulp & Paper	197,7	195,3	+1	13,4	13,4
Industry & Water	113,6	107,2	+6	11,3	11,8
Yhteensä	311,3	302,5	+3	12,5	12,8

Käyttökate laski 1 % ja ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä. **Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät** johtuivat pääasiassa organisaation uudelleenjärjestelykuluista ja 12,7 miljoonan euron korvauksesta liittyen vahingonkorvausvaateen sopimiseen. Vaade liittyi vanhaan epäiltyyn kilpailulainsäädännön rikkomukseen vetyperoksidiliiketoiminnassa vuosina 1994-2000. Edellisvuonna vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa tuotannon uudelleenjärjestelyihin sekä yritysston integraatioon.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	1-12/2017	1-12/2016
Käyttökatteessa	-28,9	-18,3
Pulp & Paper	-17,9	-7,5
Industry & Water	-11,0	-10,8
Poistoissa ja arvonalentumisissa	0,0	-4,8
Pulp & Paper	0,0	-2,5
Industry & Water	0,0	-2,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa yhteensä	-28,9	-23,1

Poistot ja arvonalentumiset nousivat 141,0 miljoonaan euroon (137,2). Luvussa ovat mukana myös 16,7 miljoonan euron (19,2) hankintamenoallokaatioon liittyvät poistot.

Operatiivinen liikevoitto oli edellisvuoden tasolla korkeampien poistojen ja arvonalentumisten kumotessa korkeamman operatiivisen käyttökateen vaikutuksen. **Liikevoitto** laski 4 %. Ero operatiiviseen liikevoittoon selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Rahoituskulut, netto olivat -28,9 miljoonaa euroa (-19,1). Edellisvuonna rahoituskulut sisälsivät sähköntuotanto-omistuksen myynnistä (Pohjolan Voima Oy) saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton. Sähköjohdannaisten käypien arvojen muutos oli 0,2 miljoonaa euroa (2,2). Valuuttakurssimuutoksilla oli -3,2 miljoonan euron (-1,1) vaikutus nettorahoituskuluihin.

Tuloverot laskivat -27,4 miljoonaan euroon (-30,1). Laskuun vaikutti pienempi voitto ennen veroja. Raportoitu veroaste oli molempina vuosina 24 %.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos laski 14 % pääasiassa 12,7 miljoonan euron vahingonkorvausvaateen sopimisesta vuonna 2017 maksetun korvauksen sekä sähköntuotanto-omistuksen myynnistä kesäkuussa 2016 saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton vuoksi.

RAHOITUSASEMA JA RAHAVIRTA

Liiketoiminnan nettorahavirta tammi-joulukuussa 2017 laski 205,1 miljoonaan euroon (270,6), mikä johtui pääasiassa uudelleenjärjestelykuluista, korkeammasta käyttöpääomasta ja 12,7 miljoonan euron korvauksesta liittyen vahingonkorvausvaateen sopimiseen. Vaade liittyi vanhaan epäiltyyn kilpailulainsäädännön rikkomukseen vetyperoksidiliiketoiminnassa vuosina 1994-2000.

Rahavirta investointien jälkeen laski 13,0 miljoonaan euroon (97,8). Edellisvuoden rahavirta sisälsi Suomessa sijaitsevien sähköntuotanto-omistusten myynnistä saadun 35 miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä oli vuoden 2017 lopussa 861 miljoonaa euroa (807). Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen korko oli 2,0 % (2,1 %). Konsernin korollisen lainasalkun duraatio oli 33 kuukautta (26).

Seuraavien 12 kuukauden aikana erääntyvän lyhytaikaisen velan määrä oli 191 miljoonaa euroa (158). Rahavarat 31.12.2017 olivat 166 miljoonaa euroa (173). Konsernilla on 400 miljoonan euron nostamaton valmiusluotto.

Toukokuussa 2017 Kemira vaihtoi 100 miljoonalla eurolla vuonna 2019 erääntyvää joukkovelkakirjalainaa uuteen liikkeeseenlaskettuun 200 miljoonan euron vakuudettomaan joukkovelkakirjalainaan. Uusi laina erääntyy vuonna 2024.

Kemira-konsernin nettovelka oli vuoden lopussa 694 miljoonaa euroa (634). Omavaraisuusaste oli 44 % (45 %) ja velkaantuneisuus oli 59 % (54 %). Oma pääoma oli 1 172,8 miljoonaa euroa (1 182,9).

Konsernin merkittävimmät valuuttavirtariskit liittyvät Ruotsin kruunuun, Yhdysvaltain dollariin ja Kanadan dollariin. Vuoden lopussa Ruotsin kruunumääräinen 12 kuukauden valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 58 miljoonaa euroa, keskimääräisen suojausasteen ollessa 63 %. Yhdysvaltain dollarimääräinen valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 30 miljoonaa euroa, keskimääräisen suojausasteen ollessa 58 %. Kanadan dollarimääräinen valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 36 miljoonaa euroa, keskimääräisen suojausasteen ollessa 63 %. Kemira altistui myös pienemmille valuuttavirtariskeille Kiinan renminbin, Norjan kruunun ja Brasilian realin osalta. Näiden yhteenlaskettu 12 kuukauden valuuttavirtariski oli vuoden lopussa vasta-arvoltaan noin 56 miljoonaa euroa.

Koska Kemiran konsernitilinpäätös laaditaan euroissa, Kemira altistuu myös valuutan translaatoriskille siltä osin kun sen muualla kuin Suomessa sijaitsevien tytäryhtiöiden tulos- ja tase-erät raportoidaan muissa valuutoissa kuin euroissa. Kemiran merkittävimmät ulkomaisten valuuttojen määräiset oman pääoman erät ovat Yhdysvaltain dollareina, Ruotsin kruunuina, Kanadan dollareina, Kiinan renminbeinä ja Brasilian realeina. Edellä mainittujen valuuttojen vahvistuminen suhteessa euroon kasvattaisi Kemiran liikevaihtoa ja käyttökatetta translaatiovaikutuksen kautta.

INVESTOINNIT

Vuonna 2017 investoinnit laskivat 10 % 190,1 miljoonaan euroon (210,6). Investoinnit jakautuivat seuraavasti: laajennusinvestoinnit 35 % (45 %), parannusinvestoinnit 34 % (27 %) ja ylläpitoinvestoinnit 31 % (28 %).

Suurimmat investoinnit vuoden aikana olivat natriumklooraattikapasiteetin laajennus Joutsenossa sekä kapasiteetin lisäykset useilla tehtailta ja AkzoNobelin paperikemikaaliliiketoiminnan integraatioon liittyvät investoinnit.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Vuonna 2017 tutkimukseen ja tuotekehitykseen käytettiin 30,3 miljoonaa euroa (32,1) eli 1,2 % (1,4 %) konsernin liikevaihdosta.

Kemiran tutkimus- ja tuotekehitystoiminta on ensisijaisen tärkeä kasvun mahdollistaja ja erottautumisen edistäjä. Uudet tuotelanseeraukset edistävät Kemiran asiakkaiden prosessien tehokkuutta ja kestävyyttä sekä parantavat kannattavuutta. Kemiran tuleva markkina-asema ja kannattavuus riippuvat yhtiön kyvystä ymmärtää asiakkaiden nykyisiä ja tulevia tarpeita ja markkinatrendejä ja vastata niihin sekä sen kyvystä innovoida uusia erilaisia tuotteita ja sovelluksia.

Konsernin tavoitteena on kasvattaa uusista tuotteista ja sovelluksista syntyvää liikevaihtoa. Vuonna 2017 innovaatiomyynnin (uusista tuotteista tai viimeisten viiden vuoden aikana lanseeratuista tuotteista ja sovelluksista saadun liikevaihdon) osuus Kemiran liikevaihdosta nousi 10 %:iin (9 %).

Vuoden 2017 lopussa Kemiralla oli 389 (348) patenttiperhettä, 1 525 (1 236) myönnettyä patenttia ja 1 017 (860) vireillä olevaa patenttihakemusta. Lukujen kasvu liittyy AkzoNobelin paperikemikaaliliiketoiminnan ostoon. Patenttiperhe sisältää yhden keksinnön ja lukuisia patenteja tai sovelluksia eri maissa. Vuonna 2017 Kemira sai 52 (48) uutta patenttia ja lanseerasi 11 (14) uutta tuotetta.

HENKILÖSTÖ

Konsernin palveluksessa oli kauden lopussa 4 732 työntekijää (4 818). Kemiralla oli työntekijöitä Suomessa yhteensä 803 (796), muualla EMEAssa 1 768 (1 813), Americas-alueella 1 514 (1 558) ja APAC-alueella 647 (651).

YRITYSVASTUU

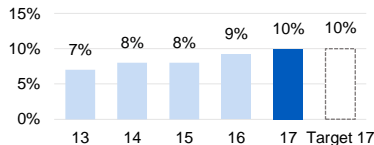
Kestävät tuotteet ja ratkaisut

Tavoite

Saavutukset 2017

Innovaatiot

Innovaatioista tulevan liikevaihdon osuus 10 % kokonaisliikevaihdosta vuoden 2017 loppuun mennessä

Huomiot

Innovaatioista tulevan liikevaihdon osuus kokonaisliikevaihdosta nousi tavoiteltuun 10 %:iin. Lanseeratut uudet tuotteet ovat onnistuneet korvaamaan viimeisen viiden vuoden aikana myydyimmät vanhat tuotteet.

Vastuullisuus toiminnoissa ja toimitusketjussa

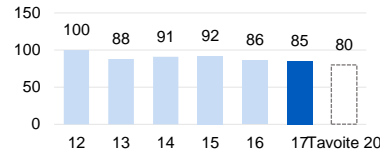

Tavoite

Saavutukset 2017

Ilmastonmuutos

Kemiran hiili-indeksi ≤ 80 by vuoden 2020 loppuun mennessä (2012 = 100)

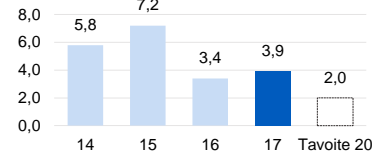
Huomiot

Hiili-indeksi laski hieman vuoteen 2016 verrattuna johtuen lisääntyneestä hiilineutraalien energialähteiden käytöstä ja jatkuvasti toteutuvista energiatehokkuus projekteista.

Työterveys ja turvallisuus

Tavoitteena nolla tapaturmaa pitkällä aikavälillä, TRIF* 2,0 vuoden 2020 loppuun mennessä

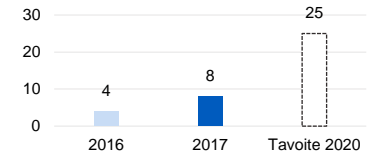
Huomiot

Vuonna 2017 TRIF nousi ja oli 3,9. Tapaturmien määrän kasvu liittyi tiloissamme työskenteleviin alihankkijoihin. Myös tapaturmien vakavuusaste nousi, ja kolme tapaturmaa johti pysyvään vammaan.

Toimittajien hallinta

Keskimäärin 5 yritysvaluuarviointia vuodessa suurimman riskin** toimittajille vuosina 2016-2020, kumulatiivinen tavoite 25 vuoteen 2020 mennessä

Huomiot

Neljä SMETA-arviointia (Sedex Members Ethical Trade Audit) tehtiin yhteistyössä ulkoisen palveluntarjoajan kanssa ilman häiriöitä liiketoimintaan. Suurin osa korjaustoimista liittyi työterveyteen ja turvallisuuteen sekä työkäytäntöihin.

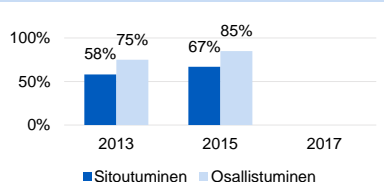
Integriteetti ja vastuu henkilöstöstä

Tavoite

Saavutukset 2017

Työntekijöiden sitoutumisindeksi, perustuu joka toinen vuosi tehtävään Voices@Kemira-kyselyyn
Toimialan taso tai korkeampi

Voices@Kemira-kyselyn osallistumisaste 75% tai korkeampi

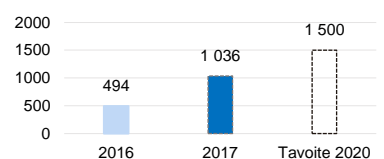
Huomiot

Uudelleenjärjestelyn vuoksi joka toinen vuosi tehtävä työntekijöiden sitoutumista mittaava kysely siirtyi syksystä 2017 kevääseen 2018, jotta esimiehet ehtivät ennen kyselyä työskennellä vähintään kuusi kuukautta uusien tiimiensä kanssa.

Tarjotut johtajuuden kehittämistoimet keskimäärin

Kaksi (2) johtajuuden kehittämistoimea esimiesasemassa oleville työntekijöille vuosina 2016-2020, kumulatiivinen tavoite 1 500 vuoteen 2020 mennessä

Huomiot

Niin sisäiset kuin ulkoiset johtajuuden kehittämistoimet jatkuivat vakaasti vuonna 2017, jolloin toimia oli 542. Yhteensä toimia on tähän mennessä 1 036. Toimiin kuului myös työssäoppimismahdollisuuksia konsernin kehittämisprojekteissa.

* TRIF = Työtapaturmien kokonaismäärä (TRI) (miljoonaa työtuntia kohti, Kemira + alihankkija)
** alhaisimmat yritysvaluuarviointipisteet

SEGMENTIT

PULP & PAPER

Pulp & Paper -segmentti auttaa ainutlaatuisen kemikaaliosaamisensa avulla massan- ja paperinvalmistajia innovoimaan ja tehostamaan toimintaansa. Segmentti kehittää ja myy uusia, asiakkaiden tarpeet täyttäviä tuotteita ja pyrkii varmistamaan, että sillä on johtava paperikoneen märänpään tuote- ja palveluvalikoima, joka keskittyy pakkauskartonkiin ja pehmopaperiin. Pulp & Paper hyödyntää vahvaa sovellusvalikoimaansa Pohjois-Amerikassa ja EMEA-alueella sekä rakentaa vahvaa asemaa Aasian ja Etelä-Amerikan kehittyvillä markkinoilla.

milj. euroa	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto	372,8	368,6	1 476,9	1 457,3
Operatiivinen käyttökate	55,4	46,3	197,7	195,3
Operatiivinen käyttökate, %	14,9	12,6	13,4	13,4
Käyttökate	55,1	44,4	179,9	187,8
Käyttökate, %	14,8	12,0	12,2	12,9
Operatiivinen liikevoitto	30,9	24,5	104,8	111,6
Operatiivinen liikevoitto, %	8,3	6,6	7,1	7,7
Liikevoitto	30,6	20,3	86,9	101,6
Liikevoitto, %	8,2	5,5	5,9	7,0
Sidottu pääoma*	1 165,2	1 111,8	1 165,2	1 111,8
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*, %	9,0	10,0	9,0	10,0
Sidotun pääoman tuotto*, %	7,5	9,1	7,5	9,1
Investoinnit ilman yritysostoja	41,1	56,5	138,3	127,1
Investoinnit yritysostot mukaan lukien	41,1	56,4	138,3	125,1
Rahavirta investointien jälkeen	4,4	19,8	15,7	105,7

*12 kuukauden liukuva keskiarvo

Viimeinen neljännes

Segmentin **liikevaihto** nousi 1 %. Valuuttakurssimuutoksilla oli 4 %:n negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 5 %, kun myyntimäärien kasvu jatkui erityisesti massakemikaaleissa Joutsenon uuden kapasiteetin käyttöönoton jälkeen. Venatorin tehtaan force majeure -tulipalo tammikuussa ja raaka-aineen toimitusvaikeudet Kiinassa vaikuttivat negatiivisesti segmentin liikevaihtoon 6 miljoonaa euroa.

EMEA-alueella liikevaihto kasvoi 7 % useiden tuoteryhmien myyntimäärien kasvun ansiosta. Uuden natriumklooraatin tuotantolinjan käynnistymisellä Joutsenossa oli positiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Americas-alueella liikevaihto laski 11 % pääasiassa valuuttakurssimuutosten voimakkaan negatiivisen vaikutuksen vuoksi. Pohjois-Amerikassa myyntimäärät laskivat paperikoneiden sulkemisten ja asiakkaiden alhaisemman kulutuksen vuoksi, vaikka liima-aineiden myyntimäärät kasvoivatkin. Etelä-Amerikassa myyntimäärät kasvoivat erityisesti natriumklooraatin osalta, mutta valuuttakurssimuutokset johtivat alhaisempaan liikevaihtoon.

APAC-alueella liikevaihto kasvoi 12 %, kun myyntimäärien kasvu oli matalalla kaksinumeroisella tasolla. Natriumklooraatin ja prosessikemikaalien, erityisesti polymeerien, kysyntä oli vahvaa.

Operatiivinen käyttökate nousi 20 % korkeampien myyntimäärien, alhaisempien kiinteiden kustannusten, korkeampien käyttöasteiden ja muiden positiivisten erien ansiosta. **Käyttökate** nousi 24 % ja ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä, jotka liittyivät pääasiassa uudelleenjärjestely- ja integraatiokuluihin.

Vuosi 2017

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 1 % korkeampien myyntimäärien ansiosta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 2 %. Venatorin tehtaan force majeure -tulipalo tammikuussa ja raaka-aineen toimitusvaikeudet Kiinassa laskivat segmentin liikevaihtoa yli 30 miljoonalla eurolla.

EMEA-alueella liikevaihto nousi 3 % ja oli 780,0 miljoonaa euroa (760,2) myyntimäärien kasvaessa useissa tuoteryhmissä ja erityisesti massakemikaalien kysynnän jatkuessa vahvana. Uuden natriumklooraatin tuotantolinjan käynnistymisellä Joutsenossa oli positiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Americas-alueella liikevaihto laski 3 % ja oli 505,9 miljoonaa euroa (519,1) valuuttakurssien negatiivisen vaikutuksen ja Pohjois-Amerikassa alhaisemman kysynnän vuoksi. Pohjois-Amerikassa oli myös hintapaineita. Etelä-Amerikassa erityisesti valkaisu- ja kemikaalien myyntimäärät kasvoivat, minkä lisäksi valuuttakurssimuutokset nostivat liikevaihtoa.

APAC-alueella liikevaihto nousi 7 % ja oli 191,0 miljoonaa euroa (178,0) myyntimäärien kasvaessa huolimatta joidenkin AKD-tuotteiden raaka-aineiden toimitusvaikeuksista. Natriumklooraatin ja prosessikemikaalien, erityisesti polymeerien, kysyntä oli vahvaa. Valuuttakurssimuutoksilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Operatiivinen käyttökate nousi 1 % pääasiassa korkeampien myyntimäärien ansiosta, kun taas muuttuvat kustannukset kasvoivat ja myyntihinnat laskivat. **Käyttökate** laski 4 % johtuen 12,7 miljoonan euron korvauksesta liittyen vahingonkorvausvaateen sopimiseen. Vaade liittyi vanhaan epäiltyyn kilpailulainsäädännön rikkomukseen vetyperoksidiliiketoiminnassa vuosina 1994-2000.

INDUSTRY & WATER

Industry & Water -segmentti palvelee kunnallisia ja runsaasti vettä käyttäviä teollisuudenaloja. Vedenkäsittelyssä autamme asiakkaitamme tehostamaan vedenkäsittelyprosessin eri vaiheita. Öljy- ja kaasuteollisuudessa autamme tehostamaan talteenottoa nykyisistä varannoista ja vähentämään veden ja energian käyttöä.

Milj. euroa	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto	263,8	227,9	1 009,1	906,0
Operatiivinen käyttökate	25,3	23,7	113,6	107,2
Operatiivinen käyttökate, %	9,6	10,4	11,3	11,8
Käyttökate	23,4	21,1	102,5	96,4
Käyttökate, %	8,9	9,3	10,2	10,6
Operatiivinen liikevoitto	13,1	11,6	65,5	58,5
Operatiivinen liikevoitto, %	5,0	5,1	6,5	6,5
Liikevoitto	11,2	8,9	54,4	45,4
Liikevoitto, %	4,3	3,9	5,4	5,0
Sidottu pääoma*	596,7	605,2	596,7	605,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*, %	11,0	9,7	11,0	9,7
Sidotun pääoman tuotto*, %	9,1	7,5	9,1	7,5
Investoinnit ilman yritysostoja	23,1	32,9	51,7	85,5
Investoinnit yritysostot mukaan lukien	23,1	32,9	51,7	85,5
Rahavirta investointien jälkeen	8,3	6,8	46,9	35,6

*12 kuukauden liukuva keskiarvo

Viimeinen neljännes

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 16 %. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 20 % myyntimäärien kasvun ja korkeampien myyntihintojen ansiosta. Valuuttakurssimuutoksilla oli 4 %:n negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Oil & Gas -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 54 % ja oli 56,9 miljoonaa euroa (37,0) johtuen vahvasta kysynnästä Pohjois-Amerikan liuskeöljy- ja -kaasuliiketoiminnassa ja laitetoimituksesta suurelle asiakkaalle öljyhiikkaliiketoiminnassa. Vedenkäsittelyliiketoiminnassa myyntimäärät jatkoivat kasvuaan.

EMEA-alueella liikevaihto kasvoi 8 % koagulanttien korkeamman kysynnän ansiosta. Myös myyntihinnat nousivat useissa tuoteryhmissä korkeampien raaka-ainekustannusten myötä.

Americas-alueella liikevaihto kasvoi 24 % Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnan kiihtyneen kasvun ansiosta, johtuen osittain laitetoimituksesta. Valuuttakurssimuutoksilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Erityisesti polymeerien myyntihinnat kasvoivat edellisvuoteen verrattuna.

APAC-alueella liikevaihto kasvoi 38 % vedenkäsittelykemikaalien myyntimäärien vahvan kasvun ansiosta, vaikkakin alhaiselta tasolta. Matalammilla myyntihinnoilla ja valuuttakurssimuutoksilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Operatiivinen käyttökate nousi 7 %, kun korkeammat myyntimäärät ja -hinnat enemmän kuin kompensoivat muuttuvien kustannusten nousun vaikutuksen. Kannattavuutta heikensi korkeammat raaka-ainehinnat, laitemyynti laimentavalla katteella sekä alhaisemmat käyttöasteet tietyillä tuotantolaitoksilla.

Käyttökate nousi 11 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyi vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä, jotka liittyivät uudelleenjärjestelykuluihin.

Vuosi 2017

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 11 %. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 12 %. Kasvua edistivät korkeammat myyntimäärät, kun taas myyntihinnat jäivät edellisvuoden tasolle trendin ollessa kuitenkin vuoden aikana kasvusuhdanteinen. Valuuttakurssimuutoksilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Oil & Gas -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 56 % ja oli 197,0 miljoonaa euroa (126,1). Vedenkäsittelyliiketoiminnassa myyntimäärät jatkoivat hyvää kasvuaan.

EMEA-alueella liikevaihto kasvoi 1 % ja oli 511,1 miljoonaa euroa (507,5) koagulanttien korkeamman kysynnän ansiosta. Intian-sopimuksen päättyminen sen sijaan vaikutti polymeeritoimituksiin negatiivisesti. Myyntihinnat nousivat useissa tuoteryhmissä korkeampien raaka-ainekustannusten myötä.

Americas-alueen liikevaihto kasvoi 26 % ja oli 472,2 miljoonaa euroa (376,0) Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnan elpymisen ansiosta, johtuen osittain myös laitetoimituksen tuottamasta noin 25 miljoonan euron liikevaihdesta. Valuuttakurssimuutoksilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Myyntihinnat olivat hieman edellisvuotta matalammalla tasolla trendin ollessa kuitenkin kasvusuhdanteinen.

APAC-alueella liikevaihto nousi 15 % ja oli 25,8 miljoonaa euroa (22,4) vedenkäsittelyssä käytettävien polymeerien korkeamman kysynnän ansiosta. Matalammilla myyntihinnoilla ja valuuttakurssimuutoksilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Operatiivinen käyttökate nousi 6 %, kun korkeammat myyntimäärät enemmän kuin kompensoivat muuttuvien kustannusten nousun vaikutuksen. Myös **käyttökate** nousi 6 %.

EMOYHTIÖN TULOS

Kemira Oyj:n liikevaihto vuonna 2017 kasvoi 1 397,2 miljoonaan euroon (1 364,2). Käyttökate oli 82,1 miljoonaa euroa (77,0). Käyttökate parani pääasiassa liikevaihdon kasvun ansiosta. Emoyhtiön rahoitustuotot ja -kulut olivat 4,6 miljoonaa euroa (182,2). Rahoitustuotot ja -kulut laskivat pääasiassa konserniyhtiöistä saatujen matalampien osingon maksujen vuoksi. Tilikauden voitto oli 41,3 miljoonaa euroa (215,8). Investoinnit olivat 27,1 miljoonaa euroa (17,7) ilman sijoituksia tytäryhtiöihin.

KEMIRA OYJ:N OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Kemira Oyj:n osakepääoma 31.12.2017 oli 221,8 miljoonaa euroa ja osakkeiden määrä 155 342 557. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Joulukuun lopussa Kemira Oyj:llä oli 35 571 rekisteröityä osakkeenomistajaa (32 622). Ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 25,8 % (25,1 %) hallintarekisteröidyt omistukset mukaan lukien. Kotitalouksien osuus oli 17,9 % (16,0 %). Kemiralla oli hallussaan omia osakkeita 2 988 935 kappaletta (2 975 327), mikä vastaa 1,9 % (1,9 %) Kemira Oyj:n osakkeista.

Kemira Oyj:n osakekurssi laski 5 % vuoden alusta, ja Kemira Oyj:n osakkeiden päätöskurssi Nasdaq Helsingissä oli joulukuun 2017 lopussa 11,50 euroa (31.12.2016: 12,13). Osakkeen ylin hinta oli 12,44 euroa ja alin 10,33 euroa tammi-joulukuussa 2017. Osakkeen keskimääräinen päivävaihto oli 11,47 euroa. Yhtiön markkina-arvo omilla osakkeilla vähennettynä oli joulukuun 2017 lopussa 1 752 miljoonaa euroa (1 848).

Tammi-joulukuussa 2017 Kemira Oyj:n osakkeiden Nasdaq Helsingissä vaihdettujen osakkeiden määrä oli 615 miljoonaa euroa (1-12/2016: 703). Osakkeiden keskimääräinen päivävaihto oli 215 814 (256 233) osaketta. Kemira Oyj:n osakkeiden kokonaisvaihto tammi-joulukuussa 2017 oli 85 miljoonaa osaketta (95), josta 36 % (32 %) tapahtui muilla kaupankäyntipaikoilla (BATS, Chi-X, Turquoise). Lähde: Nasdaq ja Kemira.com.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Varsinainen yhtiökokous

Kemira Oyj:n varsinainen yhtiökokous 24.3.2017 vahvisti osakekohtaiseksi osingoksi 0,53 euroa. Osinko maksettiin 11.4.2017.

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 800 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ("Hankkimisvaltuutus"). Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Valtuutusta ei ollut käytetty 31.12.2017 mennessä.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös enintään 15 600 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 7 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta ("Osakeantivaltuutus"). Osakeantivaltuutus on voimassa 31.5.2018 saakka. Osakeantivaltuutusta on käytetty hallituksen jäsenten palkitsemiseen liittyen.

Yhtiökokous valitsi Kemira Oyj:n tilintarkastajaksi Deloitte Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jukka Vattulainen.

KONSERNIN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ SEKÄ RAKENNE

Kemira Oyj:n hallinto perustuu yhtiöjärjestykseen, Suomen osakeyhtiölakiin ja Nasdaq Helsinki Oy:n antamiin listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin ja määräyksiin. Lisäksi Kemira noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Yhtiön selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitetään erillisenä raporttina yhtiön internetsivuilla.

Hallitus

Varsinainen yhtiökokous 24.3.2017 valitsi kuusi hallituksen jäsentä. Hallitukseen valittiin uudelleen sen jäsenet Wolfgang Büchele, Kaisa Hietala, Timo Lappalainen, Jari Paasikivi ja Kerttu Tuomas sekä uutena jäsenenä Shirley Cunningham. Jari Paasikivi valittiin jatkamaan hallituksen puheenjohtajana, ja Kerttu Tuomas valittiin uudelleen varapuheenjohtajaksi. Vuonna 2017 Kemira Oyj:n hallitus kokoontui 10 kertaa osallistumisprosentin ollessa 98,4 %.

Kemira Oyj:n hallitus on perustanut kaksi valiokuntaa: henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimii Jari Paasikivi ja jäseninä Timo Lappalainen ja Kerttu Tuomas. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2017 aikana kuusi kertaa osallistumisprosentin ollessa 100 %. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii Timo Lappalainen ja jäseninä Kaisa Hietala ja Jari Paasikivi. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2017 aikana viisi kertaa osallistumisprosentin ollessa 100 %.

Muutokset yhtiön johdossa vuonna 2017

Projekteista ja tuotantoteknologiasta vastannut johtaja Michael Löffelmann siirtyi 20.1.2017 Kemirasta johtotehtäviin toiseen yhtiöön. Kehitysjohtaja Esa-Matti Puputti otti vastuun projekteista ja tuotantoteknologiasta.

Kemira ilmoitti 9.3.2017 yhdistävänsä Municipal & Industrial- ja Oil & Mining -segmentit yhdeksi uudeksi segmentiksi Industry & Water. Suunniteltujen organisaatiomuutosten vuoksi Oil & Mining -segmentin johtaja Tarjei Johansen jätti yhtiön maaliskuussa. Municipal & Industrial -segmentin johtaja Antti Salminen nimitettiin uuden Industry & Water -segmentin johtajaksi.

Teknologijaohdaja ja johtoryhmän jäsen Heidi Fagerholm jätti 11.9.2017 tehtävänsä Kemirassa ja siirtyi johtotehtäviin toiseen yhtiöön.

Matthew R. Pixton nimitettiin 22.12.2017 Kemiran teknologiajohtajaksi (CTO) ja johtoryhmän jäseneksi 1.1.2018 alkaen.

Rakenne

Kemira ilmoitti 9.3.2017 yhdistävänsä Municipal & Industrial- ja Oil & Mining -segmentit yhdeksi uudeksi segmentiksi Industry & Water 1.6.2017 alkaen. Kemiran uudessa organisaatiossa on kaksi segmenttiä: Pulp & Paper ja Industry & Water.

Vuoden aikana ei ole tehty konsernin rakenteeseen vaikuttavia yritysostoja tai -myyntejä.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Huntsman Pigmentsin (nykyinen Venator) Porin-tehtaalla sattui 30.1.2017 laaja tulipalo. Kemiran tilat tehtaalla eivät suoraan altistuneet palolle, eikä kukaan loukkaantunut. Venator on Kemiran rautakoagulanttituotannon keskeinen raaka-ainetoimittaja. Venator myös ostaa kemikaaleja ja energiaa Kemiralta.

Venator kommentoi Porin-tehtaan tilannetta lokakuussa 2017 kolmannen neljänneksen tulosjulkistuksen yhteydessä: ”Olemme jo päässeet 20 %:n kapasiteettiin. Aiomme palauttaa kannattavimpien erikoistuotteiden tuotannon mahdollisimman pian vuonna 2018. Loput 40 % tehtaan kapasiteetista on hyödyketuotantoa, joka voidaan palauttaa hitaammassa tahdissa markkinoiden, kustannusten ja ennakoidun pitkän aikavälin tuoton mukaan.”

Vahinko aiheuttaa Kemiralle liikevaihdon menetystä, lisäkustannuksia sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden saatavuuteen ja käytettävyyteen liittyviä riskejä. Kemira arvioi liikevaihdon menetyksen olevan noin 20 miljoonaa euroa vuonna 2018. Käyttökatteeseen kohdistuvan negatiivisen vaikutuksen (ennen vakuutuskorvausta) odotetaan olevan jopa 1-2 miljoonaa euroa neljänneestä kohti korkeampien kustannusten ja liikevaihdon menetyksen vuoksi. Kemiralla on liiketoiminnan keskeytymisvakuutus, jonka vakuutusarvo on 10 miljoonaa euroa kriittistä toimittajaa koskevaa tapausta kohti. Kemira odottaa saavansa korvattua suurimman osan myyntikatemenoistään vuonna 2017. Vuonna 2017 negatiivinen vaikutus käyttökatteeseen (ennen vakuutuskorvausta) oli noin 6 miljoonaa euroa, ja vakuutuskorvaus kattoi lähes koko myyntikatemenoistensa.

Asiakaskysynnän muutokset

Tiettyjen kemikaalien (esimerkiksi pakkaus- ja kartonkikemikaalien) käytön tai asiakkaiden tuotteiden tai toiminnan kysynnän merkittävä ja odottamaton lasku voi vaikuttaa kielteisesti Kemiran liiketoimintaan. Tiettyjen raaka-aineiden tai hyödykkeiden, kuten esimerkiksi öljyn, kaasun ja metallien hintojen merkittävä lasku voi saada asiakkaat siirtymään vähemmän kemikaaleja kuluttaviin toimintoihin. Sekä kasvanut tietoisuus ja huoli ilmastomuutoksesta että kestävämmät tuotteet voivat muuttaa asiakaskysyntää, esimerkiksi kohti vähemmän kemikaaleja kuluttavia vedenkäsittelyteknologioita, mikä voi vaikuttaa kielteisesti erityisesti Kemiran Industry & Water -segmentin kilpailukykyyn. Toisaalta asiakkaiden mahdolliset toimet tuotantokapasiteetin lisäämiseksi voivat kasvattaa kemikaalien kysyntää ja siten haastaa Kemiran nykyisen tuotantokapasiteetin riittävyyden. Jos Kemira ei ole valmis vastaamaan muuttuviin odotuksiin, sen markkina-asema voi heiketä.

Tämän riskin hallitsemiseksi ja lieventämiseksi Kemira seuraa järjestelmällisesti johtavia markkinoiden kehitystä kuvaavia indikaattoreita ja varhaisia varoitusmerkkejä. Kemira panostaa vastuulliseen liiketoimintaan ja pyrkii parantamaan liiketoiminnan kehitysyksiköiden, T&K-toiminnon ja myyntiyksiköiden välistä yhteistyötä ymmärtääkseen paremmin asiakkaiden tulevia tarpeita ja odotuksia. Kemira varmistaa kykynsä reagoida kysynnän muutoksiin oikea-aikaisilla investoinneilla sekä säännöllisillä keskusteluilla asiakkaidensa kanssa. Kemiran maantieteellinen kattavuus ja asiakastoimialojen moninaisuus suojaavat osittain kysynnän muutoksiin liittyviltä riskeiltä.

Lainsäädännön muutokset

Kemiran liiketoimintaa sitovat erilaiset lait ja määräykset, jotka ovat merkittäviä Kemiran strategian kehittämisen ja toteuttamisen kannalta. Kemira katsoo lakien ja määräysten luovan lähtökohtaisesti mahdollisuuksia, mutta jotkut esimerkiksi biologisesti hajoavien raaka-aineiden ja biologisen vedenkäsittelyn

käyttöä edistävät, alumiinin tai fosfaattien käyttöä rajoittavat sekä fosforin talteenottoa tai kierrätystä koskevat uudet lakiehdotukset voivat vaikuttaa kielteisesti Kemiran liiketoimintaan. Merkittävät muutokset esimerkiksi kemikaali-, ympäristö- tai kuljetuslainsäädännössä ja -sääntelyssä voivat vaikuttaa Kemiran kannattavuuteen korkeampien tuotanto- ja kuljetuskustannusten muodossa. Kyseiset muutokset voivat kuitenkin myös luoda Kemiralle uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Uusien aineiden lisääminen REACH-lupamenettelyn tai rajoitusten piiriin voi myös lisätä Kemiran velvoitteita, ja vastaavasti tarvittavan luvan puuttuminen voisi vaikuttaa negatiivisesti Kemiran toimintaan. Myös muutokset tavaroiden tuontia ja vientiä sekä tullausta koskevassa sääntelyssä luovat osaltaan tarpeen seurata ja hallinnoida tuotteiden ja kansainvälisen kaupankäynnin säännösten mukaisuutta muun muassa tuotteiden vaatimusten mukaisen maahantuonnin varmistamiseksi.

Kemira seuraa jatkuvasti lainsäädäntöä koskevaa vuoropuhelua ollakseen tietoinen sen myyntiin, tuotesuunnitteluun ja tuotekehitykseen mahdollisesti vaikuttavaan lainsäädäntöön ja sääntelyyn suunnitelluista ja tulossa olevista muutoksista. Kemira on luonut sisäisen prosessin, jolla hallinnoidaan mahdollisesti huolenaiheita aiheuttavia aineita Kemiran portfolioissa. Prosessissa tarkastellaan muun muassa mahdollisuuksia korvata tällaiset aineet vaihtoehtoisilla aineilla, jos niitä koskeva sääntely tiukkenee. Kemira on myös keskittänyt huomiotaan kansainvälisen kaupankäynnin säännösten mukaisuuden varmistamiseen sekä lisännyt tähän tarvittavia resursseja.

Sääntelyn vaikutukset otetaan järjestelmällisesti huomioon strategisessa päätöksenteossa. Kemira osallistuu myös aktiivisesti sääntelyä koskevaan vuoropuheluun silloin kuin se on toimialan ja liiketoiminnan näkökulmasta perusteltua.

Kilpailu

Kilpailuilla ja nopeasti muuttuvilla markkinoilla toimiminen luo itsessään riskin tavoitteiden saavuttamiselle. Kemiran päätoimialoille pyrkivät uudet toimijat saattavat käyttää aggressiivisia keinoja kilpailuedun saavuttamiseksi, mikä saattaa heikentää Kemiran tulosta. Tärkeimpien kilpailijoiden tai asiakkaiden aseman vahvistuminen saattaa muuttaa markkinadynamiikkaa, mikä voi johtaa muutoksiin myös Kemiran markkina-
asemassa.

Kemira pyrkii itsekin kasvamaan sille hieman vieraammilla toimialoilla, joilla vallitsee uudenlainen kilpailutilanne. Pidemmällä tarkastelujaksolla täysin uudenlaiset teknologiat voivat huomattavasti muuttaa nykyistä kilpailutilannetta. Riskiä hallitaan sekä konsernitason tasolla että segmenteittäin jatkuvan kilpailutilanneseurannan avulla. Kemira pyrkii vastaamaan kilpailutilanteeseen asiakassuhteiden sekä tuotteiden ja palvelujen aktiivisella kehittämisellä erottuakseen paremmin kilpailijoista.

Maailmantalouden tilanne ja geopoliittiset muutokset

Maailman talouden epävarmuuksiin ja geopoliittiseen kehitykseen liittyy suoria tai epäsuoria riskejä, kuten maailman BKT:n hitaampi kasvu sekä mahdolliset odottamattomat kaupankäyntiin vaikuttavat poliittiset päätökset. Nämä seikat voivat vaikuttaa epäsuotuisasti Kemiran tuotteiden kysyntään. Myös erilaiset poliittiset toimet tai muutokset erityisesti Kemiran toiminnalle keskeisissä maissa voivat aiheuttaa häiriöitä tai muita epäsuotuisia seurauksia Kemiran liiketoiminnalle.

Heikko talouskehitys voi johtaa asiakkaiden toiminnan lakkauttamiseen tai konsolidointiin, mikä pienentää asiakaskuntaa. Tämä voi vaikuttaa myös Kemiran asiakkaiden maksukykyyn, minkä seurauksena Kemiran luottotappiot saattavat kasvaa. Epäsuotuisa taloustilanne voi myös kasvattaa raaka-aineiden saatavuus- ja hintariskejä.

Kemiran maantieteellinen kattavuus ja asiakastoimialojen moninaisuus suojaavat vain osittain näiltä riskeiltä. Kemira seuraa jatkuvasti sekä maailmantalouden tilannetta että maailmanpoliittisia liikkeitä ja muutoksia, ja pyrkii mukauttamaan liiketoimintaansa.

Vahinkoriskit

Kemiran tuotantotoimintaan liittyy useita vahinkoriskejä, kuten tulipalot ja räjähdykset, laiterikot, luonnonkatastrofit, poikkeukselliset sääolosuhteet, ympäristöönnettomuudet ja niihin mahdollisesti liittyvät korvausvastuut sekä työterveys- ja työturvallisuusriskit. Vahinkotapahtumat voivat olla seurausta eri tekijöistä, kuten esimerkiksi luvattomasta pääsystä tietohallintojärjestelmiin, jonka seurauksena saattaa aiheutua järjestelmävahinkoja ja niistä edelleen johtuvia taloudellisia vahinkoja. Systemaattisella asetettujen tavoitteiden toteuttamisella, sertifioituilla johtamisjärjestelmillä, tehokkailla vahingontorjuntaohjelmilla, riittäväillä kunnossapitotoimilla ja pätevällä henkilöstöllä on vahinkoriskien hallinnassa keskeinen merkitys. Kemiralla on lisäksi useita vakuutusohjelmia, jotka suojaavat yhtiötä vahinkoriskien taloudellisilta vaikutuksilta.

Innovaatio ja T&K-toiminta

Kemiran tutkimus- ja tuotekehitystoiminta on ensisijaisen tärkeä orgaanisen kasvun ja erottautumisen edistäjä. Uudet tuotelanseeraukset edistävät Kemiran tai sen asiakkaiden prosessien tehokkuutta ja vastuullisuutta sekä parantavat Kemiran kannattavuutta. Kemiran tuleva markkina-asema ja kannattavuus riippuvat sen kyvystä ymmärtää asiakkaiden nykyisiä ja tulevia tarpeita ja markkinatrendejä ja vastata niihin sekä sen kyvystä innovoida uusia erilaisia tuotteita ja sovelluksia. Epäonnistuminen innovoinnissa, uusien teknologioiden tunnistamisessa tai uusien tuotteiden ja palvelukonseptien kaupallistamisessa voi johtaa siihen, ettei kasvutavoitteita saavuteta.

Innovaatioon ja tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan liittyviä riskejä hallitaan tutkimus- ja tuotekehitysprojektien tehokkaalla hallinnalla yhteistyössä T&K-toiminnon ja kahden segmentin kanssa. Kemira on parantanut liiketoiminnan kehitysyksiköiden, T&K-toiminnon ja myynti- ja markkinointiyksiköiden välistä yhteistyötä ymmärtääkseen paremmin asiakkaiden tulevia tarpeita ja odotuksia. Kehittämällä jatkuvasti tuotekehitysprosessejaan Kemira pyrkii myös nopeuttamaan innovaatioprojektien toteutusta. Kemira jatkaa erilaistaviin ja vastuullisiin tuotteisiin ja prosesseihin keskittymistä sekä seuraa jatkuvasti uusien tuotteiden ja sovellusten myyntiä.

Yritysosot

Yritysosot ovat yksi mahdollinen keino konsernin tavoitteiden saavuttamisessa ja strategioiden toteuttamisessa orgaanisen kasvun lisäksi. Konsolidointeja ohjaa kemikaalivalmistajien pyrkimys hyödyntää synergioita ja saada jalansijaa uusilla markkinoilla.

Kemiran markkina-asema voi heiketä, jos se ei kykene hyödyntämään uusia yritysosotmahdollisuuksia. Yritysosoihin sisältyy riskejä, jotka liittyvät esimerkiksi ostettujen toimintojen ja niiden henkilöstön integroinnissa onnistumiseen. Epäonnistuminen integroinnissa voi vaikeuttaa yritysosoihin liittyvien taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

Kemira on luonut toimintamalleja sekä kohdistanut konsernitason resursseja yritysostojen aktiiviseen hallintaan ja toteutuksen tukemiseen. Mahdollisten yritysostojen arvioinnissa sekä niihin liittyvissä transaktioissa ja integraatioissa käytetään myös ulkoisia neuvonantajia.

Raaka-aineiden sekä hyödykkeiden hinnat ja saatavuus

Kannattavuuden jatkuva parantaminen on tärkeä osa Kemiran strategiaa. Raaka-aine-, hyödyke- tai logistiikkakustannusten huomattavat korotukset voisivat vaarantaa Kemiran kannattavuustavoitteiden saavuttamisen, jos Kemira ei kykene viipymättä siirtämään korotuksia tuotteidensa hintoihin. Esimerkiksi huomattavat muutokset öljyn ja sähkön hinnoissa voivat vaikuttaa merkittävästi Kemiran kannattavuuteen. Raaka-aineiden toimittajakentässä tapahtuvat muutokset, kuten konsolidoinnit tai kapasiteetin supistukset, voivat nostaa raaka-aineiden hintoja. Myös merkittävät raaka-aineiden kysynnän muutokset teollisuudenaloilla, joilla niitä eniten käytetään, voivat vaikuttaa raaka-ainehintoihin.

Tiettyjen raaka-aineiden huono saatavuus voi vaikeuttaa Kemiran tuotantoa, mikäli siihen ei ole riittävästi varauduttu kartoittamalla vaihtoehtoisia toimittajia tai mahdollisuuksia prosessimuutoksiin. Raaka-aine- ja hyödykeriskejä pystytään tehokkaasti seuraamaan ja hallitsemaan Kemiran keskitetyn hankintayksikön (Sourcing) avulla. Riskienhallintatoimiin kuuluvat muun muassa tärkeimpien raaka-aineiden ja hyödykkeiden saatavuuden ennakointi, raaka-aineiden osto- ja myyntisopimusten synkronointi, joidenkin kriittisten raaka-aineiden omatuotanto, strategiset investoinnit energiayhtiöihin sekä käytetyn energian ja sähkön osittainen suojaus.

Toimittajat

Kemiran liiketoimintojen jatkuvuus riippuu laadukkaiden tuotteiden ja palvelujen täsmällisistä toimituksista. Liiketoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi Kemiralla on tällä hetkellä lukuisia kumppanuuksia ja sopimuksia tuotteiden ja palvelujen toimittajien kanssa. Tiedyt raaka-aineina käytetyt tuotteet ovat kriittisiä, sillä niitä voidaan hankkia taloudellisesti vain yhdestä ainoasta lähteestä. Kyseisten raaka-aineiden toimitusten yhtäkkinen keskeytyminen tai merkittävä väheneminen voi vaikuttaa Kemiran liiketoimintoihin, mikä puolestaan vaikuttaa Kemiran kykyyn saavuttaa kannattavuustavoitteensa. Hankintatoimen, toimittajien valinnan sekä sopimusten ja toimittajasuhteiden tehon hallinta voi vaikeuttaa Kemiran asiakaslupausten täyttämistä.

Kemira pyrkii jatkuvasti tunnistamaan, analysoimaan ja osallistamaan toimittajia toimitusten sekä lopputuotteiden ja palvelujen kilpailukykyisten hintojen varmistamiseksi. Yhteistyötä kehitetään tärkeimpien toimittajien kanssa uuden arvon löytämiseksi ja luomiseksi sekä riskien pienentämiseksi. Toimittajien suorituskykyä seurataan säännöllisesti osana toimittajien suorituskyvyn hallintaprosessia.

Osaamisen hallinta

Kilpailukyvyyn ja kasvun varmistamiseksi sekä toimintojen tehostamiseksi on äärimmäisen tärkeää palkata ja pitää palveluksessa oikeanlaisia taitoja ja osaamista tarjoavia työntekijöitä (esim. tutkimus- ja tuotekehitys-, myynti-, asiakaspalvelu- ja markkinointiosaajat). Kemira pyrkii jatkuvasti tunnistamaan suuria potentiaaleja ja avainosaajia tulevaisuuden tarpeisiin. Palkitsemis-, koulutus- ja urakehitysohjelmien järjestelmällinen kehittäminen ja parantaminen auttaa Kemiraa varmistamaan osaavan henkilöstön saatavuuden tulevaisuudessakin.

Yksityiskohtainen selvitys Kemiran riskienhallinnan periaatteista ja organisoinnista on luettavissa yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.kemira.fi. Selvitys rahoitusriskeistä on julkaistu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

MUITA KATSAUSKAUDEN TAPAHTUMIA

Kemira ilmoitti 25.10.2017 investoivansa noin 30 miljoonaa euroa kemiallisesti tehostetun öljyn talteenoton polymeeriteknologiaan. Kapasiteettia kasvatetaan Kemiran tuotantolaitoksessa Botlekissa Alankomaissa, ja uuden kapasiteetin odotetaan olevan käytössä vuoden 2019 alussa.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

Nimitystoimikunnan ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle 2018

Kemira Oyj:n nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiön hallitukseen valitaan kuusi jäsentä ja että hallitukseen valitaan uudelleen sen nykyiset jäsenet Wolfgang Büchele, Shirley Cunningham, Kaisa Hietala, Timo Lappalainen, Jari Paasikivi ja Kerttu Tuomas. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että Jari Paasikivi valitaan hallituksen puheenjohtajaksi ja Kerttu Tuomas varapuheenjohtajaksi. Kaikki valittavaksi ehdotetut henkilöt ovat antaneet suostumuksensa ehdokkuudelle.

Nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot pysyvät muuttumattomina. Palkkiot olisivat näin ollen seuraavat: puheenjohtaja 80 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtaja ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 49 000 euroa vuodessa ja muut jäsenet 39 000 euroa vuodessa. Kokouspalkkiot ovat kustakin hallituksen ja valiokuntien kokouksista seuraavat: Suomessa asuvat jäsenet 600 euroa, muualla Euroopassa asuvat jäsenet 1 200 ja Euroopan ulkopuolella asuvat jäsenet 2 400 euroa. Matkustuskustannukset ehdotetaan korvattavaksi yhtiön matkustuspolitiikan mukaan.

Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että hallituksen vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeiden ja rahaosuuden yhdistelmänä siten, että vuosipalkkiosta 40 % maksetaan yhtiön hallussa olevina tai mikäli tämä ei ole mahdollista markkinoilta hankittavina Kemiran osakkeina ja 60 % maksetaan rahana. Osakkeet luovutetaan hallituksen jäsenille ja tarvittaessa hankitaan markkinoilta suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun Kemiran osavuositarkastus ajalta 1.1.-31.3.2018 on julkaistu. Kokouspalkkiot ehdotetaan maksettavaksi rahana.

Nimitystoimikunnassa ovat toimineet puheenjohtajana Oras Invest Oy:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Paasikivi ja jäsenenä Solidium Oy:n toimitusjohtaja Antti Mäkinen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja Reima Rytsölä ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen sijoitusjohtaja Mikko Mursula sekä Kemira Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi asiantuntijajäsenenä.

OSINKO JA OSINKOPOLITIIKKA

Kemira Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2017 olivat 782 601 045 euroa, josta tilikauden tuloksen osuus oli 41 340 931 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia.

Kemira Oyj:n hallitus ehdottaa 21.3.2018 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan 0,53 euron osakekohtainen osinko eli yhteensä 81 miljoonaa euroa.

Kemiran osinkopolitiikan mukaisesti tavoitteena on jakaa vakaata ja kilpailukykyistä osinkoa.

VUODEN 2018 NÄKYMÄT

Kemira odottaa operatiivisen käyttökateen kasvavan edellisvuoden tasosta (2017: 311,3 miljoonaa euroa).

KESKIPITKÄN JA PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET (ENNALLAAN)

Kemiran tavoitteena on markkinoita nopeampi liikevaihdon kasvu ja operatiivinen käyttökateprosentti 14-16 %. Velkaantumisasetus on alle 60 %.

Helsingissä 7.2.2018

Kemira Oyj

Hallitus

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

SIJOITTAJAKALENTERI 2018

Osavuositarkastus, tammi-maaliskuu 2018	27.4.2018
Puolivuositarkastus tammi-kesäkuu 2018	20.7.2018
Osavuositarkastus, tammi-syyskuu 2018	24.10.2018

Varsinainen yhtiökokous pidetään 21.3.2018 Marina Congress Centerissä Helsingissä.

TIEDOTUSTILAISUUS JA PUHELINKONFERENSSI ANALYYTIKOILLE JA TOIMITTAJILLE

Tulosjulkistustilaisuus analyytikoille, sijoittajille ja lehdistölle järjestetään torstaina 8.2.2018 klo 10.30 GLO Hotel Kluuvissa, Kluuvikatu 4, 2. krs, Helsinki. Tuloksen esittelevät toimitusjohtaja Jari Rosendal ja talousjohtaja Petri Castrén. Tilaisuus on englanninkielinen, ja sen voi katsoa webcastina yhtiön internetsivuilla osoitteessa: www.kemira.com/investors. Esitysmateriaali ja tallenne webcastista ovat saatavilla yllämainituilla internetsivuilla. Suomeksi esitysmateriaali löytyy osoitteesta:

Voit osallistua Q&A-osioon puhelinkonferenssissa soittamalla noin 10 minuuttia ennen tilaisuuden alkua numeroon: 09 7479 0360. Konferenssitunnus: 175702.

KEMIRA-KONSERNI

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	10-12/2017	10-12/2016	2017	2016
Milj. euroa				
Liikevaihto	636,5	596,5	2 486,0	2 363,3
Liiketoiminnan muut tuotot	2,7	0,8	6,8	5,1
Liiketoiminnan kulut	-560,8	-531,8	-2 210,4	-2 084,2
Käyttökate	78,4	65,5	282,4	284,2
Poistot ja arvonalentumiset	-36,6	-36,3	-141,0	-137,2
Liikevoitto	41,8	29,2	141,4	147,0
Rahoituskulut, netto	-7,1	-5,9	-28,9	-19,1
Osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista	-0,1	0,0	0,2	0,1
Voitto ennen veroja	34,6	23,3	112,6	128,0
Tuloverot	-8,8	-5,1	-27,4	-30,1
Tilikauden tulos	25,8	18,2	85,2	97,9
Tilikauden tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	24,3	16,7	78,6	91,8
Määräysvallattomille omistajille	1,5	1,5	6,6	6,1
Tilikauden tulos	25,8	18,2	85,2	97,9
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,16	0,11	0,52	0,60

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	10-12/2017	10-12/2016	2017	2016
Milj. euroa				
Tilikauden tulos	25,8	18,2	85,2	97,9
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	24,0	7,2	24,0	-31,6
Muuntoerot	-7,4	12,5	-46,4	11,3
Rahavirran suojaus	2,6	4,8	3,4	8,5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus	9,6	-11,0	9,6	-10,7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	28,8	13,5	-9,4	-22,5
Tilikauden laaja tulos	54,5	31,7	75,8	75,4
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	52,8	30,3	68,7	69,6
Määräysvallattomille omistajille	1,8	1,4	7,2	5,8
Tilikauden laaja tulos	54,5	31,7	75,8	75,4

KONSERNIN TASE

	31.12.2017	31.12.2016
Milj. euroa		
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	505,0	522,4
Muut aineettomat hyödykkeet	100,5	115,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	922,9	915,6
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,7	1,2
Myytavissä olevat rahoitusvarat	235,8	202,5
Laskennalliset verosaamiset	24,8	27,5
Muut pitkäaikaiset varat	3,8	4,4
Saamiset etuuspohjaisista järjestelyistä	48,0	32,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 841,5	1 821,6
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	223,8	216,9
Korolliset saamiset	5,3	0,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	418,8	386,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	18,7	22,7
Rahavarat	166,1	173,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä	832,8	799,3
Myytäväenä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät	0,6	-
Varat yhteensä	2 674,9	2 620,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	1 159,0	1 170,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	13,8	12,9
Oma pääoma yhteensä	1 172,8	1 182,9
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	669,1	649,5
Muut velat	21,4	21,4
Laskennalliset verovelat	62,4	63,2
Velat etuuspohjaisista järjestelyistä	82,3	79,8
Varaukset	27,2	26,5
Pitkäaikaiset velat yhteensä	862,5	840,4
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	191,4	157,9
Ostovelat ja muut velat	422,8	405,2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	14,2	20,3
Varaukset	11,3	14,2
Lyhytaikaiset velat yhteensä	639,7	597,6
Velat yhteensä	1 502,1	1 438,0
Oma pääoma ja velat yhteensä	2 674,9	2 620,9

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	10-12/2017	10-12/2016	2017	2016
Milj. euroa				
Liiketoiminnan rahavirta				
Tilikauden tulos	25,8	18,2	85,2	97,9
Oikaisut, yhteensä	36,8	49,6	203,5	186,6
Rahavirta ennen nettokäyttöpääoman muutosta	62,6	67,8	288,7	284,5
Nettokäyttöpääoman muutos	17,9	47,6	-33,9	29,5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	80,5	115,4	254,8	314,0
Rahoituskulut, netto ja saadut osingot	-5,6	-11,5	-25,0	-20,2
Maksetut välittömät verot	-3,5	-1,5	-24,7	-23,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	71,4	102,4	205,1	270,6
Investointien rahavirta				
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat, vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0,0	0,1	0,0	2,0
Muut investoinnit	-64,2	-89,4	-190,1	-212,6
Luovutustulot	1,6	0,0	3,0	36,9
Lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	-5,1	0,3	-5,1	0,9
Investointien nettorahavirta	-67,7	-89,0	-192,2	-172,8
Rahoituksen rahavirta				
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	0,0	0,0	100,0	50,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-9,7	-23,6	-62,1	-48,1
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	11,7	19,1	36,3	6,8
Maksetut osingot	0,0	0,0	-86,9	-86,5
Muut rahoituserät	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen nettorahavirta	2,0	-4,5	-12,7	-77,8
Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)	5,7	8,9	0,3	20,0
Rahavarat tilikauden lopussa	166,1	173,4	166,1	173,4
Valuuttakurssivoitot (+) / -tappiot (-) rahavaroista	-0,1	2,6	-7,5	1,9
Rahavarat tilikauden alussa	160,5	161,9	173,4	151,5
Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)	5,7	8,9	0,3	20,0

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma									Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä			
Oma pääoma 1.1.2016	221,8	257,9	94,2	196,3	-12,4	-22,0	444,5	1 180,3	12,9	1 193,2	
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	91,8	91,8	6,1	97,9	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-	-	-23,1	-	11,6	-	-10,7	-22,2	-0,3	-22,5	
Tilikauden laaja tulos	-	-	-23,1	-	11,6	-	81,1	69,6	5,8	75,4	
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-80,7 ¹⁾	-80,7	-5,8	-86,5	
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmään kuuluville	-	-	-	-	-	1,9	-	1,9	-	1,9	
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-	0,1	
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	-1,2	-1,2	-	-1,2	
Siirrot omassa pääomassa	-	-	1,1	-	-	-	-1,1	0,0	-	0,0	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	-	1,1	-	-	2,0	-83,0	-79,9	-5,8	-85,7	
Oma pääoma 31.12.2016	221,8	257,9	72,2	196,3	-0,8	-20,0	442,6	1 170,0	12,9	1 182,9	

¹⁾ Vuoden 2015 tuloksesta jaetun osingon yhteismäärä oli 80,7 milj. e (0,53 euroa osakkeelta). Yhtiökokous hyväksyi 0,53 euron osingon 21.3.2016. Osingon täsmäytyspäivä oli 23.3.2016 ja osinko maksettiin 6.4.2016.

Oma pääoma 1.1.2017	221,8	257,9	72,2	196,3	-0,8	-20,0	442,6	1 170,0	12,9	1 182,9
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	78,6	78,6	6,6	85,2
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-	-	27,4	-	-46,9	-	9,6	-9,9	0,5	-9,4
Tilikauden laaja tulos	-	-	27,4	-	-46,9	-	88,2	68,7	7,2	75,8
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-80,7 ²⁾	-80,7	-6,2	-86,9
Omien osakkeiden palautus	-	-	-	-	-	-0,2	-	-0,2	-	-0,2
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-	0,1
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	1,1	1,1	-	1,1
Siirrot omassa pääomassa	-	-	-0,9	-	-	-	0,9	0,0	-	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	-	-0,9	-	-	-0,1	-78,7	-79,7	-6,2	-85,9
Oma pääoma 31.12.2017	221,8	257,9	98,7	196,3	-47,7	-20,1	452,1	1 159,0	13,8	1 172,8

²⁾ Vuoden 2016 tuloksesta jaetun osingon yhteismäärä oli 80,7 milj. e (0,53 euroa osakkeelta). Yhtiökokous hyväksyi 0,53 euron osingon 24.3.2017. Osingon täsmäytyspäivä oli 28.3.2017 ja osinko maksettiin 11.4.2017.

Kemiran hallussa oli 31.12.2017 omia osakkeita yhteensä 2 988 935 kpl. Omien osakkeiden keskimääräinen hankintahinta oli 6,73 euroa ja osuus osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä 1,9 %. Omien osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo on 4,3 milj. euroa.

Ylikurssirahasto on vuoden 2001 optio-ohjelman merkintöjen kautta karttunut, vanhan osakeyhtiölain (734/1978) mukainen rahasto, joka ei enää muutu. Käyvän arvon rahasto on käypään arvoon arvostettujen osakkeiden sekä suojauslaskennan kautta karttuva rahasto. Muut rahastot ovat paikallisten lainsäädäntöjen vaatimia. Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintöhinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

TUNNUSLUVUT

Kemira esittää IFRS-raportoinnissa tietyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltyjä tunnuslukuja. Kemira uskoo, että vaihtoehtoiset tunnusluvut, kuten orgaaninen kasvu¹⁾, käyttökate, operatiivinen käyttökate, rahavirta investointien jälkeen ja velkaantumisaste, antavat hyödyllistä ja vertailukelpoista tietoa pääomamarkkinoille ja Kemiran johdolle yhtiön liiketoiminnan kehityksestä ja taloudellisesta tilanteesta. Tietyt vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat myös palkitsemisen kriteerejä.

Kemiran esittämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista, ja niitä tulee lukea yhdessä lähinnä vastaavien IFRS-tunnuslukujen kanssa. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa tässä raportissa ja osoitteessa www.kemira.fi > Sijottajat > Taloustieto.

¹⁾Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien.

	2017	2017	2017	2017	2016	2016	2016	2016	2017	2016
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	1-12	1-12
Tuloslaskelma ja kannattavuus										
Liikevaihto, milj. euroa	636,5	622,2	617,2	610,0	596,5	596,3	587,8	582,7	2 486,0	2 363,3
Operatiivinen käyttökate, milj. euroa	80,7	84,5	77,1	69,0	70,0	80,8	78,9	72,8	311,3	302,5
Operatiivinen käyttökate, %	12,7	13,6	12,5	11,3	11,7	13,6	13,4	12,5	12,5	12,8
Käyttökate, milj. euroa	78,4	70,2	67,0	66,7	65,5	78,3	69,3	71,1	282,4	284,2
Käyttökate, %	12,3	11,3	10,9	10,9	11,0	13,1	11,8	12,2	11,4	12,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökatteessa, milj. euroa	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-4,5	-2,5	-9,6	-1,7	-28,9	-18,3
Operatiivinen liikevoitto, milj. euroa	44,0	47,7	43,6	34,9	36,1	46,5	46,6	40,9	170,3	170,1
Operatiivinen liikevoitto, %	6,9	7,7	7,1	5,7	6,1	7,8	7,9	7,0	6,9	7,2
Liikevoitto, milj. euroa	41,8	33,4	33,5	32,6	29,2	43,7	34,9	39,2	141,4	147,0
Liikevoitto, %	6,6	5,4	5,4	5,3	4,9	7,3	5,9	6,7	5,7	6,2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-6,9	-2,8	-11,7	-1,7	-28,9	-23,1
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	7,8	6,2	6,4	6,2	5,5	8,4	7,2	7,8	6,6	7,1
Sidottu pääoma, milj. euroa	1 763,2	1 759,9	1 749,7	1 736,8	1 718,2	1 711,5	1 709,6	1 697,8	1 763,2	1 718,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, %	9,7	9,2	9,2	9,5	9,9	9,8	9,8	9,7	9,7	9,9
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %	8,0	7,3	8,0	8,1	8,6	7,9	7,9	7,9	8,0	8,6
Rahavirta										
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. euroa	71,4	92,9	28,6	12,2	102,4	85,0	57,0	26,2	205,1	270,6
Investoinnit, milj. euroa	64,2	43,8	45,2	36,9	89,3	48,5	43,3	29,5	190,1	210,6
Investoinnit ilman yritysostoja, milj. euroa	64,2	43,8	45,2	36,9	89,4	48,5	43,3	31,4	190,1	212,6
Investoinnit ilman yritysostoja / liikevaihto, %	10,1	7,0	7,3	6,0	15,0	8,1	7,4	5,4	7,6	9,0
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	3,7	50,4	-16,5	-24,6	13,4	36,9	49,8	-2,3	13,0	97,8
Tase ja vakavaraisuus										
Omavaraisuusaste, %	43,9	43,3	42,9	42,7	45,2	44,8	44,3	42,5	43,9	45,2
Velkaantuneisuus (gearing), %	59,2	62,7	68,6	59,1	53,6	57,8	61,5	60,0	59,2	53,6
Korolliset nettovelat, milj. euroa	694,4	700,7	758,0	660,9	634,0	665,7	689,9	644,1	694,4	634,0
Henkilömäärä										
Henkilöstö kauden lopussa	4 732	4 749	4 849	4 771	4 818	4 843	4 873	4 711	4 732	4 818
Henkilöstö keskimäärin	4 736	4 791	4 820	4 775	4 823	4 856	4 815	4 715	4 781	4 802
Valuuttakurssit kauden lopussa										
USD	1,199	1,181	1,141	1,069	1,054	1,116	1,110	1,139	1,199	1,054
CAD	1,504	1,469	1,478	1,427	1,419	1,469	1,438	1,474	1,504	1,419
SEK	9,844	9,649	9,639	9,532	9,553	9,621	9,424	9,225	9,844	9,553
CNY	7,804	7,853	7,738	7,364	7,320	7,446	7,376	7,351	7,804	7,320
BRL	3,973	3,764	3,760	3,380	3,431	3,621	3,590	4,117	3,973	3,431
Osakekohtaiset tunnusluvut, euroa										
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu ¹⁾	0,16	0,12	0,12	0,12	0,11	0,16	0,17	0,16	0,52	0,60
Liiketoiminnan nettorahavirta / osake, ¹⁾	0,47	0,61	0,19	0,08	0,68	0,55	0,38	0,17	1,35	1,78
Oma pääoma / osake ¹⁾	7,61	7,26	7,18	7,24	7,68	7,48	7,30	6,96	7,61	7,68
Osakemäärät (1 000)										
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton ¹⁾	152 357	152 362	152 360	152 358	152 367	152 367	152 363	152 160	152 359	152 314
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu ¹⁾	152 564	152 595	152 605	152 611	152 451	152 547	152 557	152 548	152 594	152 526
Osakemäärä kauden lopulla, laimentamaton ¹⁾	152 354	152 362	152 362	152 354	152 367	152 367	152 367	152 356	152 354	152 367
Osakemäärä kauden lopulla, laimennettu ¹⁾	152 512	152 595	152 595	152 606	152 619	152 518	152 561	152 550	152 512	152 619

¹⁾ Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia osakkeita.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Operatiivinen käyttökate

Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹⁾

Uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat + transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa + liiketoimintojen ja omaisuuden myynti + muut erät

Operatiivinen liikevoitto

Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$(\text{Voitto ennen veroja} + \text{korkokulut} + \text{muut rahoituskulut}) \times 100$
 $(\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat})$ ²⁾

Operatiivinen sidotun pääoman tuotto (Operatiivinen ROCE), %

$(\text{Operatiivinen liikevoitto} + \text{osuus osakkuusyritysten tuloksesta}) \times 100$ ³⁾
Sidottu pääoma ^{4) 5)}

Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %

$(\text{Liikevoitto} + \text{osuus osakkuusyritysten tuloksesta}) \times 100$ ³⁾
Sidottu pääoma ^{4) 5)}

Nettokäyttöpääoma

Vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + muut saamiset, poislukien johdannais-saamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituserät - ostovelat - muut velat, poislukien johdannaisvelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituserät

Rahavirta investointien jälkeen

Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta

Omavaraisuusaste, %

$\text{Oma pääoma} \times 100$
Taseen loppusumma - saadut ennakot

Velkaantuneisuus (gearing), %

$\text{Korolliset nettovelat} \times 100$
Oma pääoma

Korolliset nettovelat

Korolliset velat - rahavarat

Osakekohtainen tulos (EPS)

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta
Keskimääräinen osakemäärä

Liiketoiminnan nettorahavirta / osake

Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta
Keskimääräinen osakemäärä

Oma pääoma / osake

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa

¹⁾ Taloudelliset tunnusluvut, jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltyjä tunnuslukuja voivat sisältää tuottoja ja kuluja, jotka vaikuttavat Kemiran taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuuteen. Yleensä nämä vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat, transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa sekä liiketoimintojen ja omaisuuden myynti.

²⁾ Keskimäärin

³⁾ Liikevoitto ja osuus osakkuusyritysten tuloksesta ovat 12 kuukauden liukuva keskiarvo katsauskauden lopussa.

⁴⁾ 12 kuukauden liukuva keskiarvo

⁵⁾ Sidottu pääoma = aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet + aineettomat hyödykkeet + nettokäyttöpääoma + osuudet osakkuusyrityksissä

TUNNUSLUKUJEN TÄSMÄYTYS IFRS-LUKUIHIN

	2017	2017	2017	2017	2016	2016	2016	2016	2017	2016
	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	1-12	1-12
Milj. euroa										
VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT KÄYTTÖKATTEESSA JA LIIKEVOITTOSSA										
Operatiivinen käyttökate	80,7	84,5	77,1	69,0	70,0	80,8	78,9	72,8	311,3	302,5
Uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat	-2,4	-1,2	-7,5	-1,9	-1,1	-0,4	-4,3	0,0	-13,1	-5,8
Transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa	-0,2	0,3	0,2	0,1	-1,2	-0,5	-1,9	-1,4	0,3	-5,0
Liiketoimintojen ja omaisuuden myynti	0,8	0,0	-2,6	0,0	0,0	0,2	0,0	0,3	-1,9	0,5
Muut erät	-0,3	-13,4	-0,1	-0,5	-2,2	-1,8	-3,4	-0,6	-14,4	-8,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-4,5	-2,5	-9,6	-1,7	-28,9	-18,3
Käyttökate	78,4	70,2	67,0	66,7	65,5	78,3	69,3	71,1	282,4	284,2
Operatiivinen liikevoitto	44,0	47,7	43,6	34,9	36,1	46,5	46,6	40,9	170,3	170,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökatteessa	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-4,5	-2,5	-9,6	-1,7	-28,9	-18,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät poistoissa ja arvonalentumisissa	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,4	-0,3	-2,1	0,0	0,0	-4,8
Liikevoitto	41,8	33,4	33,5	32,6	29,2	43,7	34,9	39,2	141,4	147,0
SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO JA OPERATIIVINEN SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO										
Operatiivinen liikevoitto	44,0	47,7	43,5	34,9	36,1	46,5	46,6	40,9	170,3	170,1
Liikevoitto	41,8	33,4	33,5	32,6	29,2	43,7	34,9	39,2	141,4	147,0
Osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1
Sidottu pääoma	1 763,2	1 759,9	1 749,7	1 736,8	1 718,2	1 711,5	1 709,6	1 697,8	1 763,2	1 718,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, %	9,7	9,2	9,2	9,5	9,9	9,8	9,8	9,7	9,7	9,9
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %	8,0	7,3	8,0	8,1	8,6	7,9	7,9	7,9	8,0	8,6
NETTOKÄYTTÖPÄÄOMA										
Vaihto-omaisuus	223,8	224,4	227,1	230,2	216,9	214,0	214,0	215,4	223,8	216,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	418,8	398,6	419,5	412,8	386,1	398,9	404,9	404,6	418,8	386,1
Poislukien rahoituserät muissa saamisissa	-21,4	-18,3	-21,2	-15,1	-16,8	-15,3	-19,3	-26,0	-21,4	-16,8
Ostovelat ja muut velat	422,8	385,6	384,2	490,3	405,2	377,5	359,1	462,3	422,8	405,2
Poislukien rahoituserät muissa veloissa	-12,0	-11,1	-5,6	-98,4	-13,6	-16,7	-20,4	-119,1	-12,0	-13,6
Nettokäyttöpääoma	210,5	230,3	246,8	236,0	194,6	236,8	260,9	250,8	210,5	194,6
KOROLLISET NETTOVELAT										
Pitkäaikaiset korolliset velat	669,1	674,5	690,9	592,1	649,5	656,8	676,8	666,6	669,1	649,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	191,4	186,6	180,8	200,3	157,9	170,7	167,4	133,7	191,4	157,9
Korolliset velat	860,5	861,2	871,7	792,4	807,4	827,5	844,2	800,3	860,5	807,4
Rahavarat	166,1	160,5	113,7	131,5	173,4	161,9	154,3	156,2	166,1	173,4
Korolliset nettovelat	694,4	700,7	758,0	660,9	634,0	665,6	689,9	644,1	694,4	634,0

SEGMENTTIEN VUOSINELJÄNNESTIEDOT

	2017 10-12	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3	2017 1-12	2016 1-12
Milj. euroa										
Liikevaihto										
Pulp & Paper	372,8	363,0	368,9	372,2	368,6	365,2	361,1	362,4	1 476,9	1 457,3
Industry & Water	263,8	259,2	248,3	237,8	227,9	231,1	226,7	220,3	1 009,1	906,0
Yhteensä	636,5	622,2	617,2	610,0	596,5	596,3	587,8	582,7	2 486,0	2 363,3
Operatiivinen käyttökate										
Pulp & Paper	55,4	48,5	47,8	46,0	46,3	51,8	49,3	47,9	197,7	195,3
Industry & Water	25,3	36,0	29,3	22,9	23,7	29,0	29,6	24,9	113,6	107,2
Yhteensä	80,7	84,5	77,1	69,0	70,0	80,8	78,9	72,8	311,3	302,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökateessa										
Pulp & Paper	-0,3	-13,9	-2,7	-0,9	-1,9	-1,3	-3,1	-1,2	-17,9	-7,5
Industry & Water	-1,9	-0,4	-7,4	-1,4	-2,6	-1,2	-6,5	-0,5	-11,0	-10,8
Yhteensä	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-4,5	-2,5	-9,6	-1,7	-28,9	-18,3
Käyttökate										
Pulp & Paper	55,1	34,6	45,1	45,1	44,4	50,5	46,2	46,7	179,9	187,8
Industry & Water	23,4	35,7	22,0	21,5	21,1	27,8	23,1	24,4	102,5	96,4
Yhteensä	78,4	70,2	67,0	66,7	65,5	78,3	69,3	71,1	282,4	284,2
Operatiivinen liikevoitto										
Pulp & Paper	30,9	24,4	25,7	23,8	24,5	30,0	28,9	28,2	104,8	111,6
Industry & Water	13,1	23,4	17,9	11,1	11,6	16,5	17,7	12,7	65,5	58,5
Yhteensä	44,0	47,7	43,6	34,9	36,1	46,5	46,6	40,9	170,3	170,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa										
Pulp & Paper	-0,3	-13,9	-2,7	-0,9	-4,2	-1,5	-3,1	-1,2	-17,9	-10,0
Industry & Water	-1,9	-0,4	-7,4	-1,4	-2,7	-1,3	-8,6	-0,5	-11,0	-13,1
Yhteensä	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-6,9	-2,8	-11,7	-1,7	-28,9	-23,1
Liikevoitto										
Pulp & Paper	30,6	10,4	23,0	22,9	20,3	28,5	25,8	27,0	86,9	101,6
Industry & Water	11,2	23,0	10,5	9,7	8,9	15,2	9,1	12,2	54,4	45,4
Yhteensä	41,8	33,4	33,5	32,6	29,2	43,7	34,9	39,2	141,4	147,0

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	2017	2016
Milj. euroa		
Kirjanpitoarvo kauden alussa	915,6	815,3
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat	0,0	0,0
Lisäykset	172,7	198,3
Vähennykset	-1,2	-1,2
Poistot ja arvonalentumiset	-114,8	-106,9
Valuuttakurssierot ja muut muutokset	-49,4	10,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	922,9	915,6

LIKEARVON JA MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	2017	2016
Milj. euroa		
Kirjanpitoarvo kauden alussa	638,3	653,0
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat	0,0	-4,0
Lisäykset	13,8	14,3
Vähennykset	0,0	-
Poistot ja arvonalentumiset	-26,2	-30,3
Valuuttakurssierot ja muut muutokset	-20,3	5,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	605,5	638,3

JOHDANNAISINSTRUMENTIT

Milj. euroa	31.12.2017		31.12.2016	
	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinisopimukset	341,4	1,0	260,9	-1,3
joista rahavirran suojaukseen	43,5	0,8	0,0	0,0
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	270,0	1,0	304,8	1,2
joista rahavirran suojaukseen	170,0	-1,6	204,8	-2,2
joista käyvän arvon suojaukseen	100,0	2,7	100,0	3,4
Muut johdannaiset				
	GWh	Käypä arvo	GWh	Käypä arvo
Ostetut sähkötermiinisopimukset	1 704,5	6,2	1 971,5	3,0
joista rahavirran suojaukseen	1 704,5	6,2	1 971,5	3,0
Ostetut sähköfutuurisopimukset	157,6	-0,1	0,0	0,0
joista rahavirran suojaukseen	157,6	-0,1	0,0	0,0

Sopimusten käypä arvo perustuu raportointipäivän markkinahintaan niiltä osin kuin sopimukset ovat julkisen kaupankäynnin kohteena. Muut sopimukset on arvostettu niistä aiheutuvien kassavirtojen nykyarvoon.

RAHOITUSVAROJEN KÄYVÄT ARVOT

Milj. euroa	31.12.2017				31.12.2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä netto	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä netto
Hierarkia								
Myytävisiä olevat rahoitusvarat	-	-	235,8	235,8	-	-	202,5	202,5
Muut pitkäaikaiset varat	-	3,8	-	3,8	-	4,4	-	4,4
Valuuttajohdannaiset	-	4,7	-	4,7	-	2,8	-	2,8
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-	2,7	-	2,7	-	3,4	-	3,4
Muut johdannaiset	-	6,2	-	6,2	-	3,8	-	3,8
Muut saamiset	-	5,3	-	5,3	-	0,2	-	0,2
Myyntisaamiset	-	315,2	-	315,2	-	291,1	-	291,1
Yhteensä	-	337,9	235,8	573,7	-	305,7	202,5	508,2

Taso 1: Käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla. Käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on todettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on todettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti määritettävissä.

Taso 3: Käypä arvo määritetään käyttäen arvostusmenetelmiä, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, ja nämä tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin. Taso 3 sisältää pääosin Pohjolan Voima -konsernin osakkeita.

	Yhteensä netto	Yhteensä netto
	31.12.2017	31.12.2016
Taso 3 täsmäytyslaskelma		
Instrumentti		
Tasearvo kauden alussa	202,5	271,6
Vaikutus laajaan tulokseen	3,6	-39,5
Lisäykset	-0,3	0,0
Vähennykset	30,0	-29,6
Tasearvo kauden lopussa	235,8	202,5

RAHOITUSVELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Milj. euroa	31.12.2017				31.12.2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä netto	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä netto
Hierarkia								
Pitkäaikaiset lainat	-	697,2	-	697,2	-	673,5	-	673,5
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-	74,8	-	74,8	-	65,7	-	65,7
Pitkäaikaiset muut velat	-	21,4	-	21,4	-	21,4	-	21,4
Rahoitusleasingvelat	-	0,1	-	0,1	-	0,5	-	0,5
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	-	126,8	-	126,8	-	98,7	-	98,7
Muut velat	-	31,0	-	31,0	-	33,6	-	33,6
Valuuttajohdannaiset	-	3,7	-	3,7	-	4,1	-	4,1
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-	1,6	-	1,6	-	2,2	-	2,2
Muut johdannaiset	-	0,1	-	0,1	-	0,8	-	0,8
Ostovelat	-	187,2	-	187,2	-	159,6	-	159,6
Yhteensä	-	1 143,9	-	1 143,9	-	1 060,1	-	1 060,1

VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	31.12.2017	31.12.2016
	Annetut pantit	
Omien sitoumusten puolesta	5,7	5,9
Takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	50,2	54,4
Muiden puolesta	3,9	3,1
Käyttöleasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	32,2	39,7
Yli vuoden päästä erääntyvät	165,4	171,5
Muut vastuut		
Omien sitoumusten puolesta	1,0	1,1
Osakkuusyritysten puolesta	0,2	0,4

Merkittävimmät taseen ulkopuoliset investointisitoumukset

Merkittävimmät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimuksiin perustuvat sitoumukset 31.12.2017 olivat noin 18,7 miljoonaa euroa liittyen tehdasinvestointeihin.

OIKEUDENKÄYNNIT

19.5.2014 Kemira ilmoitti allekirjoittaneensa sovintosopimuksen Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n ja CDC Holding SA:n (yhdessä "CDC") kanssa koskien Helsingissä vireillä ollutta vahingonkorvauskannetta, joka liittyi väitettyihin vanhoihin kilpailuoikeuslainsäädännön rikkomuksiin vetyperoksidiliiketoiminnassa. Sopimuksen perusteella CDC peruutti vahingonkorvauskanteensa ja Kemira maksoi CDC:lle 18,5 miljoonaa euroa sekä korvasi CDC:lle sen oikeudenkäyntikuluja. Lisäksi sopimus sisälsi merkittäviä Kemiraa koskevia vastuunrajoituksia liittyen tuolloin meneillään olleisiin, CDC:n vireille laittamiin oikeudenkäynteihin Saksassa Dortmundin alueoikeudessa (selostettu alla, nyttemmin sovittu) ja Hollannissa Amsterdamin alioikeudessa (selostettu alla, edelleen vireillä).

16.10.2017 Kemira teki sovinnon Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n kanssa sopien omalta osaltaan täysin ja lopullisesti Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n vuonna 2009 Dortmundissa Kemiraa ja viittä muuta vetyperoksidin tuottajaa vastaan nostaman kanteen koskien väitettyjä vanhoja kilpailulainsäädännön rikkomuksia vetyperoksidiliiketoiminnassa. Sovinnon perusteella Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA peruutti vahingonkorvausvaateensa Kemiran osalta ja Kemira maksoi Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:lle korvauksena ja kuluina 12,7 miljoonaa euroa.

Kemira Oyj:n tytäryhtiö Kemira Chemicals Oy (aiemmin Finnish Chemicals Oy) on 9.6.2011 vastaanottanut asiakirjat, joiden mukaan CDC Project 13 SA haki Amsterdamin alioikeudessa vahingonkorvauksia Kemiralta ja kolmelta muulta yhtiöltä natriumkloraatiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Euroopan komissio määräsi kesäkuussa 2008 Finnish Chemicals Oy:lle 10,15 miljoonan euron sakon natriumkloraatiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vuosina 1994-2000. Kemira Oyj osti Finnish Chemicals'in vuonna 2005. Amsterdamin alioikeus antoi 4.6.2014 asiassa päätöksen, jossa se katsoi olevansa toimivaltainen. Kemira valitti kyseisestä toimivaltaa koskevasta päätöksestä Amsterdamin valitustuomioistuimeen, jonka 21.7.2015 antaman päätöksen mukaan Amsterdamin alioikeus on toimivaltainen. Asian käsittely jatkuu Amsterdamin alioikeudessa, jossa ainoa vastaaja on Kemira muiden vastaajien sovittua kanteen CDC Project 13 SA:n kanssa. CDC Project 13 SA vaatii Kemiralta Amsterdamin alioikeudelle 2.12.2015 jättämässään kirjelmässä vahingonkorvauksena ja korkona 2.12.2015 asti laskettuna 61,1 miljoonaa euroa, josta CDC Project 13 SA pyytää oikeutta vähentämään muiden aikaisempien vastaajien osuuden muista kuin heidän suorista myynneistään, ja näin määräytyvälle summalle lakimääräistä korkoa 2.12.2015 alkaen. Kemira vastustaa CDC Project 13 SA:n kanteen. Amsterdamin alioikeus antoi 10.5.2017 välipäätöksen tietyistä oikeudellisista kysymyksistä koskien CDC Project 13 SA:n vaatimuksia. Välipäätös oli Kemiralle myönteinen sovellettavien vanhentumissääntöjen osalta, mutta se ei tukenut Kemiran näkemystä siitä, että CDC:lle tehdyt siirrot (jotka väitetyt antavat CDC:lle oikeuden esittää vahingonkorvausvaateita vastaajille) ovat pätemättömiä. CDC on valittanut välipäätöksestä ja vastaavasti Kemira on päättänyt jättää vastavaltituksen.

Kuten yllä on mainittu, Kemiran ja CDC:n solmima Helsingin oikeudenkäyntiä koskeva sovinto sisältää myös merkittäviä vastuunrajoituksia Kemiralle koskien CDC-yhtiöiden nostamaa vireillä olevaa oikeudenkäyntiä Amsterdamin alioikeudessa. Kyseisistä vastuunrajoituksista huolimatta Kemira ei tällä hetkellä pysty arvioimaan kyseisen kanteen käsittelyn kestoa tai todennäköistä lopputulosta. Oikeudenkäynnin lopputuloksesta ei voi olla varmuutta, ja Kemiralle epäsuotuisilla päätöksillä voi olla haitallinen vaikutus Kemiran liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen. Laajaan kansainväliseen liiketoimintaansa liittyen konserni on kyseisten haasteiden lisäksi osallisena useissa oikeuskäsittelyissä ja se ei odota näiden muiden haasteiden heikentävän merkittävästi konsernin tulosta tai taloudellista asemaa.

LÄHIPIIRI

Lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

LAATIMISPERIAATTEET

Tilintarkastettu tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 'Osavuositarkastukset' standardin mukaisesti käyttäen samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä. Tilinpäätöstiedotetta tulee lukea yhdessä vuositilinpäätöksen 2016 kanssa.

Kaikki tilinpäätöstiedotteen luvut on yksittäisinä pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovasta.

UUDET IFRS-STANDARDIT

1.1.2018 Kemira ottaa käyttöön IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin. IFRS 15 sisältää yhden kattavan tuloutusmallin asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen. IFRS 15 korvaa nykyiset IAS 18 Tuotot ja IAS 11 Pitkäaikaishankkeet -standardit ja niihin liittyvät tulokset. IFRS 15:n pääperiaatteena on, että myyntituotot kirjataan siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palveluiden luovuttamista asiakkaalle sellaiseen rahamäärään, joka kuvastaa vastiketta johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiin tavaroita tai palveluita vastaan. IFRS 15:n mukaan yhteisö kirjaa myyntituoton silloin kun (tai sitä mukaa kuin) suoriteveloitte täytetään, toisin sanoen silloin kun asiakas saa määräysvallan suoriteveloitteen perusteena olevaan tavarahan tai palveluun.

Kemiran liikevaihto muodostuu pääosin sopimustyypeistä, jotka sisältävät kemianteollisuuden tuotteiden myyntiä sekä palveluita, jotka liittyvät näiden tuotteiden myyntiin. Kemiran myyntituottojen tuloutus pysyy olennaisesti muuttumattomana ja tapahtuu hetkellä, jolloin tuotteiden määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Kemiran myyntisopimuksissa määräysvalta siirtyy asiakkaalle perustuen toimituslausekkeisiin ja myyntitulojen kirjaaminen tapahtuu yhtenä ajankohtana, eikä uusi IFRS 15 -standardi muuta Kemiran myynnin tuloutusajankohtaa.

Kemira tarjoaa asiakkaalleen kemikaalien toimitus- ja käsittelypalveluja tuotteiden myynnin yhteydessä. Tuotteiden toimitus- ja käsittelypalvelut tuloutetaan yhdessä tuotteiden myynnin kanssa, eikä niitä käsitellä erillisinä suoriteveloitteina IFRS 15 -standardin mukaan. Kemira kirjaa samalle raportointikaudelle tuotteiden myynnin ja toimitus- ja käsittelypalvelut, mikä vastaa nykyistä tuloutuskäytäntöä.

Asiakkaalle annettavat alennukset eivät ole merkittävä myyntihinnan osatekijä Kemiran myyntisopimuksissa. IFRS 15 standardin käyttöönotto ei muuta alennuksien kirjaamisperiaatteita.

IFRS 15 -projektia ja sen uusia tuloutusperiaatteita on laajasti kommunikoitu organisaatiossa. Projektin työn tuloksena on todettu, ettei IFRS 15 standardin käyttöönotolla ole merkittävää vaikutusta Kemiran taloudelliseen raportointiin tai tietojärjestelmiin. Myynnin tuloutukseen liittyviä prosesseja ja kontrolloita on kuitenkin täsmennetty.

Kemiran osavuosikatsaukset tilikaudella 2018 ja konsernitilinpäätös 2018 laaditaan IFRS 15 vaatimusten mukaisesti. 1.1.2018 konserni siirtyy IFRS 15 -standardiin käyttäen täysin takautuvaa menetelmää. Vertailukausien tietoja ei oikaista, koska myynnin tuloutusperiaatteet eivät muutu.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Kemira ottaa 1.1.2018 käyttöön IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin. Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9 tuo uusia vaatimuksia rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen sekä sisältää uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan arvonalentumismallin rahoitusvarojen luokittelulle. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 vaatimuksiin. Uudet yleisen suojauslaskennan vaatimukset säilyttävät nykyisen IAS 39:n mukaiset kolme suojauslaskentatyyppiä. Standardi tuo kuitenkin joustavuutta suojauslaskentaan oikeuttaviin transaktiityyppihin, erityisesti lisäämällä ehdot täyttävä suojausinstrumentteja ja suojauslaskentaan oikeuttavien muiden kuin rahoitusserien riskikomponenttityyppijä.

IFRS 9 muuttaa Kemiran nykyistä myyntisaamisten luottotappioiden kirjaamiskäytäntöä. Myyntisaamisten osalta Kemira ottaa käyttöön yksinkertaistetun arvonalentumismallin, jossa luottotappioiden määrä arvioidaan odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvalla arvonalentumismallilla. Uudessa arvonalentumismallissa luottotappioprosentit vaihtelevat myyntisaamisten ikäkauman ja maantieteellisten alueiden: EMEA, Amerikka ja APAC mukaan. Luottotappiovaraus kirjataan edelleen myös perustuen saamiskohtaiseen riskiarvioon. Uuteen luottotappioiden arvonalentumismallin perustuen 1.1.2018 kirjataan 0,4 milj. euron (mukaan lukien laskennallinen vero vaikutus 0,1 milj. euroa) oikaisu omaan pääomaan kertyneisiin voittovaroihin ja tämän jälkeen luottotappiovarauksen muutokset tullaan kirjaamaan tulosvaikutteisesti. Vertailukausia ei tulla oikaistamaan takautuvasti.

IFRS 9 vaikuttaa lainasaamisten arvostukseen, koska odotettavissa olevat luottotappiot vähentävät lainasaamisten määrää. Lainasaamisten arvostuksesta syntynyt odotettavissa oleva luottotappio 1,0 milj. euroa (mukaan lukien laskennallinen vero vaikutus 0,3 milj. euroa) kirjataan oman pääoman kertyneisiin voittovaroihin 1.1.2018. Tulevat muutokset kirjataan jatkossa tulosvaikutteisesti. Vertailukausia ei oikaista takautuvasti.

1.1.2018 alkaen listaamattomat PVO/TVO -osakkeet luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta -ryhmään kun taas IAS 39:n mukaan PVO/TVO -osakkeet on aiemmin luokiteltu myytävissä olevat rahoitusvarat -ryhmään. IFRS 9:n mukaan käyvän arvon muutokset kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon, mukaan lukien myyntivoitot tai -tappiot. Saadut osingot kirjataan tulosvaikutteisesti. Vertailukausia ei oikaista takautuvasti lukuun ottamatta luokittelumuutosta.

Aikaisempina tilikausina konserni on soveltanut IAS 39 vaatimusten mukaista rahavirtojen suojauslaskentaa sähköjohdannaissopimuksiin. IFRS 9 antaa mahdollisuuden suojata sähkön hintariskin komponentteja Nordpool-sähköpörssin noteeraamaa systeemihintaa ja aluehintaa erikseen.

IAS 39:n mukaan rahavirran suojauslaskennan piirissä olevien sähköjohdannaisten käyvien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja mahdollinen tehottomuus kirjataan tuloslaskelmaan. Kemira ottaa käyttöön IFRS 9 mukaisen sähköjohdannaisten suojauslaskennan 1.1.2018 alkaen, jolloin tehokas osa rahavirran suojaukseen liittyvästä käyvän arvon muutoksista kirjataan laajan tuloksen eriin ja tehottomuutta ei yleensä synny, koska sähkön hintariskin komponentteja suojataan erikseen. Vertailukausia ei oikaista takautuvasti.

Oman pääoman kokonaisvaikutus myyntisaamisista ja lainasaamista on yhteensä 1,0 milj. euroa.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) -standardi sisältää kattavan mallin vuokrajärjestelyiden tunnistamiseen ja tilinpäätöskäsittelyyn sekä vuokralle ottajille että vuokralle antajille. Standardi korvaa nykyisen IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16:n mukaan vuokrasopimuksen ja palvelusopimuksen ero perustuu siihen, onko asiakkaalla määräysvalta yksilöityyn omaisuuserään. Vuokralle ottajat eivät jatkossa erottele operatiivisia (taseen ulkopuolisia) ja rahoitusleasingeja (taseessa), vaan näiden sijaan kaikista vuokralle ottajien vuokrasopimuksista kirjataan käyttöoikeusomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka (ts. kaikki taseeseen), lyhytaikaisia ja vähäarvoisia vuokrasopimuksia lukuun ottamatta. Toisin kuin vuokralle ottajien kirjanpitokäsittely, IFRS 16:n vuokralle antajien vuokrasopimusten kirjaamista koskevat vaatimukset perustuvat pitkälti nykyisen IAS 17 -standardin vaatimuksiin, ja jatkossakin vuokralle antajien vaaditaan luokittelevan vuokrasopimukset operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingeihin. Lisäksi IFRS 16 sisältää kattavat liitetietovaatimukset.

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2017 konsernin operatiiviset vuokrasopimukset ovat 197,6 milj. euroa. Konserni arvioi olemassa olevia operatiivisia vuokrasopimuksiaan ja määrittää näiden sopimusten perusteella taseeseen kirjattavat käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokrasopimusvelat. Vuokrasopimuksiin liittyvän kirjanpitokäytännön muutoksen arvioidaan vaikuttavan merkittävästi konsernin taloudellisiin lukuihin. Tase ja jotkin tunnusluvut kuten velkaantumisaste, nettovelka, EBITDA ja ROCE, tulevat olennaisesti muuttumaan. IFRS 16 tulee myös vaikuttamaan luokitteluun tuloslaskelmassa ja rahavirrassa. Vaikutusten arviointi sekä tarpeellisten prosessien, kontrollien ja työkalun implementointi jatkuu vuonna 2018. Konserni siirtynee IFRS 16 -standardiin soveltaen mukautettua takautuvaa menetelmää nykyisiin ja uusiin sopimuksiin 1.1.2019. Vertailukausia ei oikaista ja aikaisempien vuosien tiedot esitetään nykyisen IAS 17 -standardin mukaisesti.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA HARKINNAT

Tilinpäätöstiedotteen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa ja raportoitavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määrin. Toteutuneet tulokset voivat poiketa näistä arvoista.